

داداری او مذکور ټکنیک په هکله کتاب د (۱۳۹۵) کال

Ketabton.com

ترتیب گوونگی: - عصمت الله × عصمت ×

یمیل ادرس او تماس

0744993600/0705499256

asmatullah_asmat28@yahoo.com

دزاں ولایت مقام دبشری سرچینور یاست دسوانح او دیتايس مسلکي غږي

داداری تاریخچه

انسان یو اجتماعی موجوددی ، دادده فطری خاصیت دی چې په تولنه کې ژوند کوي او تولنیزروابط ساتي ، انسان په تولنه کې یوشمیر اړتیاوی په انفرادي توګه ترسره کوي ، خوگن شمیر کارونه په پردي توګه اجراکري . نواړشوچې دلوی اجتماعي موسسی بنست کېردي او د دی موسسی لخوانې پرمخ بوخي .

پدی توګه انسان امری اداره رامنځ ته کره او دڅيلو همنوعانو سره ئې یوځای دکار ويش ته ملاوتله ، دانسان ژوند په تاریخ کې حتی ابتدائي اداري ددوی په پرمختګ کې مهم رول ولوباوه . دوی خانته رهبرغوره کره ، رهبر تولنۍ ته پلان جورکړه سازماندهي ئې وکړه ، دندی ئې ووېشلي ، منازعات ئې حل کړل . دبیلاروڅخه مخه ئې ونيوله ابتدائي قوانین اومقررات ئې وضع کړل ، او هغوي نظارت ئې وکړه .

انسان داداري نظام په مرسته یوبيل سره تفاهم وکړه او بالمقابل مفاهمي هم اداري نظام بشپړکړه . انسان ده ماغه پیل خخه دپلان اهميت وپیزنده او پلان ئې جوړکړه .

داداري تاریخچه لرغونی مصر ، یونان ، روم ، اريايي تولنۍ اوپارسيانوپوري رسیبی په مصرکی له میلاد خخه ۴۰۰ کاله مخکی او له نن خخه ۶۰۰ کاله وراندی داوبولګولو پروژی جوړی او تطبیق شوی .

د همدي یوکال په ۳۶۵ ورڅو باندی وویشه او خپل اداري پلان ئې ورسره کړه لړوروسته بیاله میلاد خخه ۲۵۰۰ کاله مخکی دشمیر سیستم ایجاد شو او ۳۰۷۰ کاله مخکی لمزنی احصایه رامنځته شوه ، ورپسی له میلاد خخه ۱۵۰۰ کاله مخکی حضرت موسى (عليه السلام) دڅيل واکمنی په حدودوکې یو دول ابتدائي ادری تشکیل جورکړه چې پدغه تشکیل کې ئې دمراتبوسلسله هم وخدوده چې ددغه پیغمبرداري نظام یوه نمونه نظام وکړیده . پارسيانو خپله امپراطوری په ۲۰ ولايتونو وشلي وه ده رولایت په راس کې یووالې وچې داهم یودول ادری نظام و، په ابتدائي تولنۍ کې انسانانو له وحشی ژونديوڅخه ځانونه په جمعي توګه ساتل ديګانه قبايلو په وراندی جمعي دفاع کو ل دحضرت محمد (صلی الله عليه وسلم) له خوا داسلامي حکومت جوړول په هغه کې دمالياتو ، زکات دبهرنیواميکو تنظيم دسفیرانو استول او داسي نورپخپله داداري او ددغه ستريغمبر دپوهی او مدبرانه تدبیر به مثالونه دي . له نن خخه (۲۷۰) کاله مخکی احمدشاه باباپه خپله پراخه امپراطوری کې یوه کلکه ، منظمه ، سالمه ، اصولي او د قانو ، پلان او تشکیل لرونکی اداره جوړه کړي وه . خودغه رهبرزيات په جګرو کې بوخت پاتي شو ، او اداري ريفورم ته ديروزگارنه شو له بده مرغه له هغه خخه وروسته ورو ورو دافغانستان اداري نظام له بي نظمي او فساد سره مخامنځ شو . اميرعبدالرحمن خان قوي مرکزي اداره درلوډه خو داداري یوشمیر عناصر او اهداف پکي نه و او صرف دغازي امان الله خان په دوره کې یو خل بیا اداري قوانينو او نظام ته په عصري بنه تو جو وشه ، خوسقاوی اغتشاش ، دغه عصري ريفورمونه ضایع کړي ، دادی نن ورڅه بیامونږ ته ثابته شوه چې ترڅو اداره جوړه نکړو او داداري اصول دسالمني اداري مشخصات احیانشي هیڅکله به دترقی په لور قدم اوچت نشي . توري او تارخي ويaronه وطن ته ابادي او سوكالي نه راولي ، بلکي صرف به مدیریت او ورکدونه اوچت ظرفیت او بدایه بشري منابع وطن آبادولی شي . استقلال په خان متکي کيدل او ڈژوند لوړی سطحی او درفاه حدته رسیدل په مدیریت سره کيدل شي او بس . دبشری تولنۍ او یو دتاریخ او زمونږ دڅيل مملکت حلالتو وښوده چې هو ساینه خبر او فلاج ابادي او ترقی صرف داداري په جورېست سره راتلای شي

تریب کوونکی : - عصمت الله عصمت ×

اداره تعريف

اداره له اجتماعی نظام او دخامو رویشونو له طرح کولو خخه عبارت ده چی په هغه کي گن شمبر اشخاص يو سلسله مشخصو اهدافو ته درسيدو لپاره دقيقى او پيچلى دندی ترشهه کوي او يوله بل سر همکاري کوي او اداره په دوه قسمه ده

دوهم غيري رسمي اداره

اول رسمي اداره

اول رسمي اداره: رسمي اداره ديوشمير افرادو له اجتماعي خخه عبارت ده چي

مشخصو اهدافو ته درسيدلو لپاره يودبل سره داداري سلسله مراتبو تر هبرى لاندى همکاري کوي او ده گوي وظيفي اوصلاحیتونه مشخص وي

دوهم غيري رسمي اداره: غيري رسمي اداره ديوشمير افرادو له اجتماعي او دلو

خخه عبارت ده چي مشخصو اهدافو ته درسيدلو لپاره يودبل سره داداري سلسله مراتبو پرته همکاري کوي او ده گوي ارتباط عمدا دانسانی غريز و اوتمايلانو خخه خالى وي

داداري اساسات

داداري اساسات له تشکيل دکارجم او موثرية خخه عبارت ده
اداره حقوق او سياسي علومو له مخي په دوه چوله ده

۱- عمومي اداره: چي دتول هي واد په سطحه دبحث لاندى نول کيري

۲- خصوصي اداره: چي ديو موسسي، پروژي، تصدی او شركت په سطحه تر بحث لاندى نیول کيري .

داداري صفات

اول : یوه اداره باید علمي فضیلت ولری چي نورو خلکو ته صحیح رهنايې وکړي.

دوم : د منظم کولو تو انائي چي یوه اداره باید منظم پلان ولری او د وظيفي

د لياقت په اساس دلاس لاندى خلکو په منظم ډول تعقیب کړي.

دریم : نیک سلوک چي د خپلو مراجعينو سره نیک برخورد اونیکه رویه وکړي.

ديوی سالمي اداري مشخصات خه شي ده

اول :- په ادارو کي باید له تولو اداري اصولو قواعدو او مقرااتو خخه لازمه پیروی صورت ونیسي

دوم :- داداري تشکيل باید له اصلی ضرورياتو سره سازگاري وي او داداري له اصلی اهدافو او وظایفو سره همغږي وي او او دتشکيلاتي پارسوب خخه باید مخنيوی شوی وي

دریم :- دکارمندانو په انتساب ، انتخاب ، تغير، تبدیل او تادياتو کي باید مهم اداري اصول لکه (دتعادل اصل ، تخصیص ، مفیدیت او مثمریت ، انسانی روابط او اداري سلسله مراتب) مراعات شي

خلورم :- اداره باید له تقلب کاري ، استفاده جويي ، رشوت اخيستني او بروکراسی (کاغذ پرانی) خخه پاكه او خالى وي پنځم :- کار باید اهل ته وسپارل شي

ترتیب گوونکی:- عصمت الله عصمت ×

شپریم :- په اداره کی باید ده ماہنگی ، کنترول اور هبری به سیستم موجودوی او
دمدیریت له اصولو خخه پیروی وشی

په اداره کی چې مهم اواساسی رول لوبوی خه شی دی

هغه هدف مندانه فعالیتونه چې بودیجه ، تشكیل ، دکاری پلان ، مشخص میعاد
او معین نتایج ولري پروژه ده یا په بل عبارت اهدافو ته درسیدو لپاره دطرح
شویو فعالیتونو او پلان گذاري خخه عبارت ده . چې په پروژه کی شروع، ختم
فعالیت او دهه ی بودیجه مشخصه وی

اداري حقوق خه شی ده

دهغو قواعدو اومقرراتو مجموعه ده چې د افرادو اړیکی له اداري سره
اود اداري واحدونو ترمنځ خپل منځی روابط تنظیموی

دفتر اداري اساسی مهارتونه خه دی

اول د داخلی وسایلو او اسبابو د سازماندهی پروسه
دوهم دیوسازمان د مختلفو داخلی او خارجی واحدونو ترمنځ رسمي او منطقی
روابط ایجادول چې د هغوه پایله کی دفتر په داخل کی دکارنه فضا برابریږوی

داداري مهم عناصر

اول	هدف
دوهم	منابع
دریم	موثیریت
خلورم	مثمريت
پنځم	ذی دخل جوانب

داداري اساسی اصول

اول د هدف دیوالی او همغږی اصل
دوهم دسلسله مراتبیو اصل

دریم د تخصص اصل
خلورم دامرد هی دیوالی اصل

پنځم د نظارت اصل
شپریم د تعادل اصل

اووم د انعطاف پذیری اصل
اټم د کارایی اصل

نهم د صلاحیت او مسولیت اصل

داداري عناصر

اول	پلان گذاري
دوهم	تشكیل
دریم	سازماندهی
خلورم	نظارت او کنترول
پنځم	راپور و رکوول
شپریم	رهبری

داداري کښې اخلاقی ارزښتونه خلور دی

الف : صداقت چې د اداري راز افشا نکړي .

ب : دندی پیژندنه چې خپلی وظيفی کې وفادار وي .

ج : درناوي يا پاملننه چې هر مذهب ، نژاد ، جنس ته درناوي ولري
ترقیب ګوونکی:- عصمت الله عصمت ×

عامه اداره تعریف

له دری گونو رکنونو خخه عبارت ده اول قضاییه قوه دوهم مقنه قوه دریم
اجرائیه قوه

مديري تعريف

مدیر په لغت کي اداره کوونکي ته وايي اوپه اصطلاح کي مدیر هجه شخص چي
دخپل تيم دتنظيم او عملکرد مسوليت په غاره لري
دمنجمنت سطحي یاطبقي (Management Levels)

د وظیفې له نظره دمنېجر دولونه

لور رتبہ یا دلوڑی کچی مدیر (Top level Manager)

هغه مدیر دی چې داوردی مودي لپاره پلان جوړوي، دمنځنۍ او بکتنۍ سطحي
مدیر انهو ته لارسونه کوي، هغونکنټولوی او دیوره تصمیم نیون، صلاحیت لدی.

په نسبی توګه یوه ورکي اجرایوی دله ده چي داره کنټرولوي او دټولو شعبو
د اجراتومسؤوليت په غاره لري ،داداري لپاره موخي تاکي او
دموخلاسته راولو لپاره ستراتيزۍ او تګلاره جوزوي او هم دمنځنۍ کچي
دمدیران دکړونو فعالیتونو خارنه کوي .

منحنی رتبه دمنحنی کچی مدیر (Middle Level Manager)

په يوه اداره کي دمديرانو دهفي دلي خخه عبارت دي کوم چي دلور او تييته رتبه
دمديرانو ترمنځ روابط قايموي او دلوري کچي دمديرانو خخه هدایت اخلي او
دهفوی دتګلاري دعملی کولومسؤوليت په غاره ل_____ري او دبشكته کچي
دمديرانو فعالیتونه اوکړني مشاهده کوي او همغيري کوي او دلومري کچي
دمديرانو دخارني مسؤوليت په غاره لري .

تیپ رتبه، دلومپی کچی مدیر (First level Manager)

هغه مدیر دی چې د کارگرانو ورخیني فعالیتونه اداره کوي او دیوسازمان سوپرویزران او کارگران په مستقیمه توګه کنترولوي په دی ډله کي هغه مدیران شامل دي کوم چې د خپلواجرایاتو لپاره د منځنۍ کچې مدیر خڅه هدایت اخلي او د خپلواجرایاتو (کړنو) راپور ورکوي

دیومدیر مهارتونه خه شی دی

اول مسلکی والی

قرآن کوونکی:- عصمت اللہ عصمت

دوهم شه اوريدونکي
دریم شه تشویق کوونکي
خلورم شه مذاکره کوونکي
پنځم کنترول کوونکي
شپردم دېرسونل په منځ کي دانګيزي ایجادونکي
اووم شه برخوردکوونکي

دمدیرانو عمه وظایف:

پلانګداري - سازماندهي - استخدام - رهبري - کنترول .

مامور تعريف

مامور دامر دقانونی اوامروله اجراكوونکي خخه عبارت ده چې درسمی
امورودا جراپه خاطر گمارل شوی وي او درسمی وظيفي په مقابل کي له اداري خخه
معاشره ترلاسه کوي

ديومامور وظيفه دکومو معیارونو په اساس تعینېږي

ديو مامور وظيفه نظر دهه بست ته ورکول کېږي چې دی پکي تعینېږي ولی لازمه
ده چې په يوه بست کي دمامور دتعینولو په وخت کي باید دشخمن تحصیلى اسناد
، کاري تجربه ، اهلیت ، صداقت او دشخمن نورخصوصیات په نظر کي ونيول شی
کله چې یو مامور مقرر شی خو موده وروسته ترارزونی لاندی راحی

دمرری نیټي خخه شپر میاشتی وروسته تر ارزونی لاندی راخي دملکي
خدمتونو دقانون پر اسا س

نوی مقرر شوی مامور خه وخت دتفريحي رخصت مستحق کېږي؟

نوی مقرر شوی مامور وروسته تر یولس میاشتو دتفريحي رخصت مستحق
کېږي .

يو دولتي مامور دخپل کار په توله دوره کي خوخلی دبیت الله شریفی حج مستحق کرخی

يو دولتي مامور دخپل کار په توله دوره کي یوخل دبیت الله شریفی حج
مستحق کرخی

مدیریت تعريف

مدیریت په لغات کي اداره کولو ته وايی اوپه اصطلاح کي د مادی او بشري
سرچینو د همغږي او هدف ته د رسیدلوپه مقصد په لنه وخت کي اوپه کم
صرف ب

دمدیریت خصوصیات

اول سروي
دوهم پلانګداري

ترتیب کوونکي: - عصمت الله × عصمت ×

دریم تخصیص
خلورم استخدام
پنځم هماهنګی
شپږم رهبری اووم
راپور ورکول
اټم راپوراخیستل
اندی د یو مشخص هدف ته د رسیدوڅخه عبارت ده

مالی مدیریت Financial Management

مالی مدیریت د مالی موخو د لاسته راوړي په خاطر د یوی اداری یا د اداری د غرو له تنظیم او سمبالولو څخه عبارت دی، مالی مدیریت د یوی دولتي یا غيري دولتي اداری او یا شرکت د مالی چارو د پلان جوړونې پرسوسی بودجی جوړولو، تنظیم، تطبیق، کنترول او خیرنې ته ویل کیږي
مالی کال

هغه کال ته ویل کیږي چه په شروع سره ئی دتصدي مالي فعالتونه شروع اوپه ختم سره ئی دتصدي مالي فعالیتونه ختم کیږي چه معمولاً ۱۲ امیاشتی په برکي نیسي.

منابع بشري تعريف

منابع بشري دمربوطه اداری هدف ته درسيدو لپاره لایقو افرادو له جلب اوحدب پرورش پراختیا اوستانی څخه عبارت ده

(Human Resource Management) دانساني سرچینو مدیریت

دانساني سرچینو مدیریت تعريف

دانساني سرچینومدیریت د کارکوونکو له فعالیت سره ترلي سیاستونه او مناسبی لاري چاري دي، چې په څانګري توګه د کارکوونکو جذبول، هخول، د ظرفیتونکولو، معاشات او مكافات ورکول او د دوى لپاره دفسو اړیکو د تینګولو او سالم چاپيریا رامنځته کولو څخه عبارت دي .

دانساني سرچینو مدیریت دندی او مسؤولیتونه

دانساسي سرچینومدیریت لپاره پلان جوړول .

د کارکوونکو استخدامول (په کارگمارل) .

روزنه او انساني سرچینوته پراختیا ورکول .

دمعاش او حقوقی سیستم جوړول .

ترتیب ګوونکی: - عصمت الله عصمت ×

دنه او دسپلين برابرول او دشكایتونو خيرل .
دکارکوونکو دفعاليتونو ارزول .
داخلي او کار قوانين په پام کي نیول

استخدام تعريف

ددولت دقوانينو او مقرراتو په نظر کي نیولو سره ديوشمن کمارل چي دنددي
او کار اهليت ولري

استخدام په دوه ډوله دي

اول داخلي استخدام
دوهم خارجي استخدام

داستخدام انواع په دوه ډوله دي

اول قرادادي
دوهم رسمي

داستخدام سرجيني په دوه ډوله دي

اول داخلي منابع
دوهم خارجي منابع

ازادرقا بت له مخي استخدام کې لاندي معينا رونه په نظرکي نیول کېري

اول اهل ييت
دوهم لياقت
دریم شایستگی

ستراتيزيك استخدام

ستراتيزيك استخدام دهه پراوچه عبارت دي چه په استخدام کي خورا اهميت
لري .

وظايفو دلایحي تعريف

د وظايفو لایحه هجه لیکل شوي سند دي چې په یوه اداره کي ديو پوست دموجوديت
دليل تشریح کوي ، یا په بل عبارت دوظايفو لایحه یورسمی سند دي چې په هغې کي
دکارکوونکي دکار مهم هدفونه مسؤليتونه ، صلاحیتونه او اريکي پکي تشریح شوي
وي .

دانتخاب پروسه

د تاکلو پروسه دکاندیدانو په تحصيل ، تجربه او دکار په توانيي باندي
دقناعت کولو خخه عبارت ده .
دانتخاب په پروسه کي لاندي برخوي شاملی دي .

د یومامور د استخدام شرایط

تریب کوونکی : - عصمت الله × عصمت ×

بیمل ادرس او تماس

دزاں ولایت مقام دبشری سرچینوریاست دسواچ او ډیتاپیس مسلکی غړی

0744993600/0705499256

asmatullah_asmat28@yahoo.com

د افغانستان تابعیت درلودونکی وی ۲ سن باید تر ۱۸ کلنی خخه کم نه
وی اود ۶۴ خخه زیات نه وی ۳ په جنایی جرم باندی محاکوم شوی نه وی ۴
په ساری ناروغری نه وی اخته ۵ تحصیلی سند درلودونکی وی .

داستخدام مراحل

ددندوتحلیل اوتجزیه - دوظايفودلايجه جورول - دخالی بستونو اعلانول - دانتخاب
پرسه .

دکارمندانو ارزیابی - دارتیا وو تشخیص - اعلان-انتخاب-تقرر- زده کړه .

سلسله مراتب تعريف

سلسله مراتب په یوه اداره کي ډچاروددرستي اجراخڅه عبارت ده یعنی لورمقام
څخه وتيتو ته هدایات اوستيتو لخواطاعت اواجراراتوته سلسه مراتب وايی
سازمان تعريف

خاصو مقاصدو اواهدافو ته درسيدو لپاره دافرادو له یوه خامه ترتیب څخه عبارت
ده چې لاندی مشخصات ولري
اول خامه هدف
دوهم خامه تشکيل
دریم افراد

سازماندهی تعريف

هغه جريان ته وايی چې په هغه کي دافرادو اوکاري دلو ترمنځ کار ويشه کيږي
او اهدافو ته درسيدولپاره دهغوي ترمنځ همغوري رامنځته کيږي
کاري اصول څه شي دي

په عموم کي کاري اصول له هغو ارزښتونو څخه عبارت دي چې په یوه اداره کي
دکارمندانو له خواپه نظر کي نیوں کيږي اصول کاري داخلقو اوپرهیزکاري په
اساس ولاړ دي

هدف تعريف

له هماغي مطلوبی نتيجي څخه عبارت ده چې تول فعالیتونه دهگي په استقامت
ترسره کيږي

منابع تعريف

ديوسازمان له تولی مادی او معنوی سرمایي څخه عبارت ده په څلور قسمه دي
اول مالي
دوهم فزيکي
دریم بشري
څلور غيرمحسوس
غيرمحسوسی بيآپه دوه دله دي

دوهم غيرزمانی منابع

اول زمانی منابع

ترتیب ګوونکی: - عصمت الله × عصمت ×

بیمل ادرس او تماس

0744993600/0705499256

asmatullah_asmat28@yahoo.com

دزاں ولایت مقام دبشری سرچینوریاست دسوانح او ډیتابیس مسلکی غړی

موثریت تعریف

په اداره کي درست کاراجراکول دی چې په هغه کي کیفیت مطرح وی

مثمریت تعریف

په اداره کي درست کاراجراکول په داسی توګه چې له کمی سرمایی خخه زیات
محصول لاسته راوړی

ذیدخل جوانب تعریف

له تول مامورینو سهام، دارانو، مراجعینو او له تولو افرادو خخه چې
تمایل ولری عبارت دی

بازدهی (فیدبک) خه شی ده

فیدبک دېیغام استوونکي په مقابل کي دېیغام اخیستونکي له عکس العمل خخه
عبارة ده چې پېیغام لیبردونکي ته دېیغام اخیستلو له خرنکوالی خخه خبروی
بشه آمر اوصاف خه شی ده
اول دتشخیص قدرت
دوم دتطبیق قدرت
دریم دارتیباط قدرت درلودل

سیاست خه شی ده

سیاست له هغو کلی دستور العملولو خخه عبارت دی چې دهغو لازمو تصمیمونو
حدوداو اندازه مشخصوی چې دزمان اهدافو ته درسیدولپاره دچارو داجراکونکو
اه خوانیوں کېږی

داخلی سیاست تعریف

دقوانینو تطبیق، اساسی قانون، له استقلال خخه دفاع، ملي حاکمیت،
حکمنی بشپرتیا، اوډهیواد دملی منافعو ساتنه ده
خارجی سیاست تعریف

مثبت سیاست بی طرفه فعالیتونو، عدم مداخله، بشه گاوندیتوب اوډنۍ دتولو
هیوادونو سره متقابل حررام

دولت نعرفی

له حقوقی نظره دولت دهجه سیاسی سازمان خخه عبارت دی چې خلور عناصر ولری
(نفوں قلمرو، حکومت او مالی قدرت) او دولت له دریو قواو خخه متشكل دی
اول اجرائیه
دوم مقننه
دریم قضاییه

ددولت اساسی وظایف کوم دی بیان یې کړی

اول له استقلال خخه دفاع دوم ملي حاکمیت دریم حکمنی بشپرتیا خلور
دامنیت تامین اوډهیواد ددفاع قابليت.

تریکوونکی: - عصمت الله عصمت ×

حکومت تعریف

حکومت ددولیت له اجرائیه قوی خخه عبارت دی چې د دولت پالیسی په جامعه کي
تطبیقوي

حاکمیت تعریف

حاکمیت دقوماندی ترتولو لوړخواک ته وايی چې دولت پرداخلی او خارجی
قملروباندی دنفوذ اعمال عبارت له حاکمیت خخه ده
حاکمیت په ۲ دولة ده

اول ملي حاکمیت ← دوهم دولتی حاکمیت

اول ملي حاکمیت :- دخلکو دممثليينو په واسطه تمثيليری مثلا دپارلمان
په واسطه

دوهم دولتی حاکمیت :- ددولتی حاکمیت دهدایت په واسطه دممملکت دداخلی او
خارجی سیاست تطبیقولو ته وايی
په افغانستان کي حقوقی منافع خه شي دی

اول دین
دوهم قانون
دریم عرف او عادات
څلورم فرامیں
پنځم تعاملی حقوق

dafghanistan اداري سیستم په خوqسمه ده داساسی قانون له نظره

په ۲ قسمه ده

اول مرکزی سیستم ← دوهم ولايتی (محلی) سیستم

اول مرکزی سیستم :- هغه سیستم ده چې دوزیرانو او خپلواکو رئیسانو

په واسطه کنترولیيری

دوهم ولايتی (محلی) سیستم :- هغه سیستم ده چې دوالیانو په واسطه رهبری
اوکنترولیيری

موسسه خه شي ۵۵

له يوه پلان شوی تعاونی تشکیل خخه عبارت ده چې اهدافو ته رسیدولپاره په
هغه کي دافرادو رول ، وظایفي او روابط واضح شوی وي

پرگرام تعریف

راتلونکوفعالیتونو ته درسیده کي لپاره له پلانونو او دساتیرو خخه عبارت ده
مقاییسه تعریف

دمحوله وظیفي او کار له اجراخخه عبارت ده چې دتشکیل په اساس یو فردیا شخمن
ته محول شوی وي

انکیزه خه شي ۵۵

ترتیب کوونکی : - عصمت الله × عصمت ×

سبب، باعث، علت او هげ خه چي يو خوک يو کارتھ و هخوي هげ انگيزه ۵۵ تجزیه او تحلیل خه شی ده

دچارو دساده کولو او بهبود دلپاره دسيتمونو او رویشونو له جامع او کاملی مطالعی خخه عبارت ده

پلان خه شی ده

پلان مشخص او معین هدف ته درسیدولپاره داساسی فعالیت لپاره له یوی طرحی او مخکی پیش بینی شوی دید خخه عبارت دی. او هげ مهمی نقطی عبارت دی له اول بودیجه دوهم هدف دریم انسانی سرچینی خلوروم وسایل او ابزار

رهبری تعریف

دافرادو دیودلی پرفعالیتونو باندی له هげ موثری پروسی خخه عبارت ۵۵ چی دا هدافو دتحیق لپاره په یوه معین وضعیت کی سره گدی هشی کوی په رهبری کی پرنورو باندی داسی نفوذ درلودل چی هغوي دهدافو دتحیق لپاره کوشش وکړی دیر زیات اهمیت لري

نظارت او ارزیابی ترمنج فرق

نظارت دفعالیتونو په جريان کی په مسلسل او دوامداره توګه صورت نیسي او ارزیابی دفعالیتونو په ختم کی یا دپروژی په معین معیاد کی صورت نیسي
نظارت خه شی ده

اول :- دفعالیتونو دتنظیم مشاهداتی پروسه ده چی دفعالیتونو په جريان کی صورت نیسي
دوهم :- نظارت داداری دفعالیت له جريان خخه یوه دوامداره او مسلسله عملیه ده
دریم :- همدارنګه نظارت دامرینونو او مدیرانو لپاره دشاخصونو دجمع اوی او تحلیل یوه پروسه ده ، ترڅو وکولای شی اجراشوی دفعالیتونو له ورکړل شوی پلان سره مقایسه کړی

بررسی خه شی ده

بررسی داجرااتو ، داهدافو دتطبیق دمالی او دادری حساباتو دپلانونو یوه نوعه بازرگی ده چی دقانون مطابق داداری دامر په واسطه یادبدل چاپه واسطه چی صلاحیت یې ورته تعویض کړی وی ترسره کېږي

بازرگی خه شی ده

دهغی عملیی بررسی ده چی دهغی په سبب دتفتیش نتایج تحقیق مومی
تفتیش خه شی ده

دمعاملاتو دتحلیل ، حساباتو ، ددولتی او غیر دولتی نهادونو دعملیاتو او گذارشاتو دمنظمي بازرگی عملیه ده چی دفعالیتونو په ختم او مالی کال په پای کی داسنادو په ملاحظی سره صورت نیسي

اول داخلی تفتیش

داخلی تفتیش دکال په جريان کی په دوامداره شکل دمالی او حسابی اجراءاتو او دفعالیتونو ارزیابی بررسی او رهمنایی کوی
دوهم خارجی تفتیش

ترتیب کوونکی: - عصمت الله عصمت ×

خارجی تفتیش هم دترتفتیش لاندی مرجع په هکله پرمالی صورتونو (قطعیه حساب) باندی نظر اظهاروی او دداخلي تفتیش پرفعاليتونو باندی اتكا کوي او هغه دبین الملى تفتیش (انتو سای) دمعیارونو سره سم بررسی کوي او رهمنایی کوي

کنترول تعريف

کنترول له هغی پروسی خخه عبارت ده چې دترسره شويو فعالیتونو مطابقت له پلانگزاری شويو فعالیتونو سره ترغور او برسی لاندی نيسی. کنترول په دوه قسمه ده اول قبلی کنترول چې په دوامداره توګه دمالیي وزارت دنماینده له لوري صورت نيسی دوهم بعدی کنترول چې کنترول اوتفتیش داداري له خوادپلان مطابق دهرمالی کال په پای صورت نيسی

تشکیل تعريف

تشکیل عبارت دی دوظیفوی له تقسیم بندی، دوظایفو تثبیت، دصلاحیت تفویض او داداری واحدونو ترمنځ دمنطقی روابطو له ایجاد خخه
بست تعريف

بست دتشکیل یو بخش دی چې ده گه پراساس کارکوونکی خپله محوله وظیفه ترسره کوي

دوظیفي تحلیل خه شي ۵

له وظیفی خخه دتوقعاتو دتشریح کولو پروسه او دوظیفی داجرالپاره لازم استعدادونو دی

تلويزيون تعريف

تلويزيون فرانسوی اصطلاح ده چې ددورنما معنی ورکوی چې له دوه کلمو خخه جوړشوي ده چې اول بخش تله. دور/لیری او دوهم بخش ویزیو. دید / نما خخه اخیستد شوی ده چې پیدایشت یې ۱۸۸۴ م کال ته رسیرو په ۱۹۲۵ کال کی جان لوگی برددتلويزيون کامل مخترع بلکل کیبوی چې اسکاتلندي وو دافغانستان رadio تلوزيون کله دملی رadio تلوزيون په نامه مسمی شول په ۲۰۰۲ کال او ۲۰۰۶ کال کی ددی تلوزيون خبرونی بین الملى شوی دا پخوادولتی وه مکر اوں نه دولتی ده اونه خصوصی بلکی مردمی رسانه ده چې صرف دولت یې مصارف ورکوی او دغه رadio تلوزيون یوه سراسری رadio او یوسراسی تلوزيون لري او دافغانستان په خينو ولاياتو کی محلی رadio او تلوزيون لري

ددندي دتحلیل اهداف خه دي

اول انتخاب پروسه دوهم قانونی اওحقوقی موارد دریم دکرناو ارزیابی خلورم دخدمت ددوری ارتقا پنځم تربیه او ترینیگ
قرارداد تعريف

ده گه دوه اړخیزو حقوقی عمل خخه عبارت دی چې دطرفینو دارادو په توافق سره صورت نيسی چې دقرارداد عقد او فسخی لپاره دطرفینو رضایت ضروری دی
دحاضری دفتر خه شي ۵

هغه سنددي چې دکار په وخت کي په اداره کي دکارکوونکو وجودیت تثبیتوی چې اداره ده گه دتنظیم، تربیت او ساتلو مکلفیت لري

تریب کوونکی: - عصمت الله × عصمت ×

استراتیژی تعریف

استراتیژی له یوی واحدی او کاملی برنامی خخه عبارت ده چی دهگی په اساس دیوسازمان اساسی اهدافو ته رسیدل تعینیبری
پالیسی تعریف

پالیسی په حقیقت کی دتصمیمونو درهنمودا و دمعقولو او منطقی نتایجو دلاسته راولو لپاره دجرا تو یومحتاطانه پلان دی

دقرارداد شرایط خه شی دی

اول دطرفینو هویت
دوهم دقرارداد موضوع مشخص والی
دریم تادیات
خلورم خدماتو مشخصات (وخت اوzman او مسول اشخاص)
پنځم دجانبینو لخوا درارداد دفسخی حق، قرارداد باید دکوم هیواددقانون
تابع وي اووم دقراردادمدا

مسئلیت تعریف

هرهغه کاري اجراءات چی دهه لپاره کارمندکمارل شوي وي او هجه ته اجراءات
ورسپارل شوي وي مسئلیت ګنبل کېږي

صلاحیت تعریف

دهغو اختياراتو له مجموعی خخه عبارت ده چی ددولت مامورته دمعینو اعمالو
دجرالپاره دقانون لخواړکول کېږي صلاحیت په دوه قسمه ده
اول قانونی صلاحیت
دوهم اداری صلاحیت

دیوبنه کارکونکی مواصفات خه شی ده

اول صادق وي دوهم خپله دنده دقوانيينو او مقرراتو په رهبرکی پرمخ وري دریم
پشت کاروی خلور داداري اسرار او رازونه وساتي پنځم دحاضری پابندوي شپږم
د همکارانو او مراعيې عنو سره شه سلوک ولري

پلانکذاري تعریف

دتحليل او تفکرله پروسې خخه عبارت ده چی اهدافو ته درسيدوا لاره لندوي
دپلانکذاري عمهه اصول

دپلانکذاري عمهه اصول دری دی
اول هداف
دوهم فعالیتونه
دریم منابع

کارشناس تعریف

هغه خوک چی دیومتخصیص شخص په توکه په خپل کاري بخش کی دکارشناس په توکه
دنده اجراءکوي

پی اراد تعریف

تریب کوونکی: - عصمت الله × عصمت ×

یوه موخته برنامه ده داداری داصلاح لپاره ، داداری دموثیریت دسطحی لورول ،
دمساپه دندو ادغام ، دماموريينو ظرفیت لورول ، دازاد رقابت له لاري
دلیاقت په اساس دماموريينو نصب اوکارواهل کارتہ سپارل

تقدیرنامه خه شی ۵

تقدیر نامه په احسنه توګه درسمی چارو اجراکول چی دتقدیرنامی داخیستلو سبب
کیږی اوپه دری قسمه ده
اول لوړی درجه تقدیر نامه
دوهم دوهمه درجه تقدیر نامه
دریم دریمه درجه تقدیرنامه

دتقدیرنامی امتیازات

اول دریمه درجه تقدیر نامه (۱) کال قدم اوډمافوق رتبه مامور لپاره (۲)
میاشتی معاش
دوهمه درجه تقدیر نامه (۳) کال قدم اوډمافوق رتبه مامور لپاره (۴) میاشتی
معاش
لوړی درجه تقدیرنامه ۱ یوه ترفيع اوډمافوق رتبه مامور لپاره (۵) میاشتی
معاش

سرتیفیکیټ

هغه تصدیق پانه چې د یو ساعت نه تر اته میاشتو پوری ورکول کیږي.

دپلوم

هغه تصدیق پانه چې د یوکال نه تر دری کالو کې د کورس په نتیجه کې ورکول
کیږي .

دگری

هغه تصدیق پانه چې د یوکال نه تر خلور کالو کورس په نتیجه کې ورکول کیږي.
تحسین نامه

هر کله چې یو مامور ته محوله کار په معین وخت کې انجام کړی د دوه میاشتو
معاش ورکول کیږي .

ورکشاف خه شی ۵

په ناسته کې پريوي موضوع باندي دعملی اوعلمی مباحثی دوری ته ويل کيږي
چې په یوه اجتماعي کي اشخاځ خپلی تجربې یوله بل سره مطرح کوي چې دارتکه
مباحثات خوورخی دوام کوي او هر کدون کوونکي پکي له مخکي نه اماده شوي
مواد مجلس ته وراندی کوي

سمینارخه شی ۵

یوه تخصصي ، اموزي او عملی جلسه ده چې حداکثر تريوي اونې پوری دايرېږي
يا په بل عبارت دشاکردانو يا استاذانو یو وروکي ګروب ته ويل کيږي چې
په یوه مخصوصه موضوع باندي دمخکنیو تحقیقاتو پایلی وراندی کوي
کنفرانس تعريف

هغه جلسی ته وايی چې په سياسي ، اقتصادي ، اجتماعي او فرهنگي مسائلو
باندي دايرېږي چې کميتي ولري او معین زمانی معیاد ولري

ترقيب کوونکي : - عصمت الله × عصمت ×

ترینینگ تعریف

په کوتاه مدت دول دتیوریکی او میتودیکی مهارتونو او معلوماتو کسب او لاسته راوونه ده چې په عملی او نظری شکل دظرفت لورو لو لپاره دایریو

ارتقا ظرفیت (ظرفت لوروالی) تعریف

دتریننگونو، ورکشاپونو، کورسونو او سمینارونو دورخنيو همکاريو او دکارمندانو دقوی او ضعيفو نقاطه دتشخيص له لاري دکارمندانو دکاري سويي دلورو لو خخه عبارت ده

مقرره تعریف

مقرره دهه نقيني سند خخه عبارت ده چې دقانون تشریح کوونکي ده هرهجه خه چې په قانون کي وضاحت نلري دهه دتوضیج لپاره مقرره جوريو، خنکه چې نږي دتحول او بدلون په حال کي ده نو قانون نشي کولای دتولو مسايلو جوابکو وي نو مقرراتو ته ضرورت پيشبری چې همدا مقررات تول هغه خه چې په قانون کي وضاحت ونلري روښانه او واضح کوي

دمقرري طي مراحل

اول مقرره په وزارت او ياخپلواكه اداره کي طرح کيږي

دوهم دعديلي وزارت ته دتدقيق لپاره استول کيږي

دریم دوزیرانو شوری ته دتصویب لپاره استول کيږي

خلورم دحکومت رئيس ی توسيع کوي

اوم دساتير

اتم رهنمودونه

نه نورماتيفونه

طرزالعمل تعریف

طرزالعمل یواداري او تخنيکي سند دي چې په یوه مشخصه ساحه کي وضع او دهه په اساس چاری اجراءکيږي

انضباطي طرزالعمل تعریف

له هغه طرزالعمل خخه عبارت ده چې دکار په محیط کي هغه وخت تطبیقیو چې یوسند د استخدام د تعهدنامې له شرایطو سره متنافق وي

رهنمود تعریف

ديومعین کارديوبخش دا جرا اصول چې دزيملاحو مقاماتو له منظوري وروسته دهه اداري مربوطه پرسونل ته ورکول کيږي او دهه دا جرا زمان معلوم نه وي

نورماتيف تعریف

دوزارتونو لپاره دا ساسي قانون په رنکي دقوانيونو مقرراتو او هدایاتو چوکات بندی یادلبندي ته نورماتيف وايی چې دطرزالعملونو، لوایحو اودساتيرو په مرسته تطبیقیو دمسايلو اجندا ديوی جلسی دبحث ورموضوعاتو او اهدا فوکبلي طرح ده چې دهه مطابق دجلسي کاري پروسه مرحله په مرحله په مخ خي

تریب کوونکي: - عصمت الله عصمت ×

مجلس تعريف

د افراد دیوگروپ ترمنځ له مباحثې خخه عبارت ده چې غواړي یودبل سره نظر تبادله کړي اوتضمیم و نیسی یوشه مجلس موفقیت امیزه مفاهیمه ده
کروپی کار

دیوتعداد افرادوله فعالیت خخه عبارت ده چې په ګډو هڅو سره په دسته جمعی توګه پريوه خاصه او مشخصه موضوع باندی اجرائیږي
تصمیم نیونه

هغه جريان چې ده ګډه په واسطه دیومعینی مسالی دحل لاره انتخابیږي تشریح کوي تصمیم ګیری په دری دوله ده
اول عادی تصمیم نیونه
دوهم عاجله تصمیم نیونه
دریم دبحث طلب تصمیم نیونه
تصمیم نیونی دمرا حللو نومونه
اول دمشکل تشخیص او پیژندل
دوهم دمشکل دحل لارو پلتنه
دریم دبهترینی حل لاری ارزیابی او انتخاب
څلورم دتصمیم اجرا

تقنینی اسناد

دقنینی اسناد عبارت دی له قانون ، مقرره ، فرمان ، او لایحه
مصطفیه تعريف

ددولت دریاست مقام او دوزیرانو دکابینی دجلسي دراپورکابی عبارت له مصوبی
خخه ده

پیشنهاد تعريف

هغه رسمي تحریری سند دی چې ده دایت او احکامو د اخیستلو لپاره دمربوطه مرجع
خخه دذیصلاح مقام په ادرس تحریریږي پیشنهاد له لاسلیک خخه وروسته مربوطه
اداري صادریږي

مکتوب تعريف

هغه رسمي کتبی سند دی چې له یوی اداری خخه و بلی اداری یامرجع ته د مطلب
دا ظهار په خاطر په رسمي دول لیبرل کیږي او دری برخی لري مبدا ، متن او ختم
دمکتوب محظوظیات

مقدمه ، مبدا ، بسکاره عنوان او شروع ، اصلی متن او مطلب ، اختتام ، مهر او امضا
مینوټ تعريف

د صادری شوی مکتوب له کاپی خخه عبارت ده چې د اجرا اتو د تثبت لپاره د دفتر
په مربوطه فایل کی حفظ کیږي
د ثبت او راجستر دفتر خه شی ده

هغه کتاب ته واي چې په هغه کی مربوطه اداری ذیصلاح مقام لخوا احکام شوی
اسناد لکه (پیشنهادات ، عربیضی ، هدایات او لارښوونی) درج او ثبته یزدی

ترتیب ګوونکی : - عصمت الله × عصمت ×

مکتوب په اصدار کی کوم نکات په نظر کی نیوں کیپری

اول مکتوب باید مسلسله شماره ولرى
دوهم دمکتوب کاپی او مینوت باید په اداره کی حفظ شی
دریم دمکتوب دتسلیمی پرمھال باید دتسلیم کوونکی شخص لاسلیک درسیداتو په
کتاب کی تری واخیستل شی
خلورم په محفوظ دول باید ارسال شی ، متن یی عام فهمه وی اوبدون له قلم
خوردہ کی خخه وی
پنځم دمکتوب الفاظ باید ادبی وی اومنن یی باید صراحت ولرى اواداري موقف
باید په هغه کی په نظرکی ونیوں شی
شپږم مربوطه مرجع ته له رسیدو وروسته باید لازم اجراءات ترسره شی

متحدالمال تعريف

متحدالمال مقاماتو له هغو مکاتبو اوهدایاتو خخه عبارت ده چې تیټول
مراجمو ته دیوسلسله موضوعاتو لپاره صادریبو او په هغه کی قول مندرجه
محتوی وتولو بخشونه یوشان اجراءات ولرى

راپور تعريف

راپور لوروم مقاماتو ته دترسره شویو کرنو ، ایدیا ، نظریاتو او پیشنھاداتو له
انتقال خخه عبارت ده
په راپور لیکنه او گذارش لیکنه کی اساسی نکات دادی
اول دمعلوماتو راتولونه
دوهم نوشته کول
دریم دمطالبو دانتخاب طرز
خلورم دهغو تصحیح او اصلاح

ارشیف تعريف

ارشیف له هغی کلمی خخه عبارت ده چې مونږ اجراءات له احتیاج خخه اضافه
درابور په شکل په یوه دفتر کی راتولیبو

صادره تعريف

هغه مکتوب چې په اداره ریاست کی ترتیبیبیزی هغه ته صادری دکتاب شماره
، تاریخ ، اودمرسل په ستون کی خپله دمربوطه شعبی نوم اودمرسل الیه په ستون
کی دتسلیم وونکی اداری نوم او دخلاصی په ستون کی دمکتوب خلاصه درجیبو
وارده تعريف

هغه مکتوب چې داداری له بھر خخه رائی ، دواردی په صفحه کی دمکتوب نمبر
، تاریخ لیکل کیبری یا په یوم مخصوص دفتر کی ثبت او راجستريبو چې
دانديکار تور دفتر په نوم یادیبو

دانديکار تو تعريف

دانديکار تو دفتر کوم اسناد چې له مرکزیا اداری له خارج خخه یا په یوم مخصوص
دفتر کی ثبت او راجستريبو دانديکار تو دفتر په نوم یادیبو
بودجه تعريف

ترتیب کوونکی : - عصمت الله × عصمت ×

له هغه قانوني سند خخه عبارت ده چي ديوي اداري تول عواید او مصارف ديوه
کال لپاره پيش بیني کوي
دبوديجي طي مراحل
اول بوديجه په اداره کي ترتيبيري
دوهم دماليي وزارت ته خي
دريم بيا دوزيرانو شوري ته خي
خلورم بيپارلمان ته دتصويب په موخه استول کيرو
بنخم بالآخره جمهورريس په واسطه توشيح او منظوريسي
بوديجي دولنه

بوديجه په ۲ دوله ۵۵
اول عادي بوديجه
دوهم انکشافي پراختيائي بوديجه
اول عادي بوديجه :- له هغي بوديجي خخه عبارت ده چي ديومعین زمان لپاره
ترتیب شوی وي او عوایدو مخارج او منابع ولري
دوهم انکشافي پراختيائي بوديجه :- له هги بوديجي خخه عبارت ده چي
پراختيائي فعالیتونو دپلان دتمویل لپاره مخارج او منابع بشي
بوديجي کي کوم هداف شامل دي

سياسي ، اقتصادي ، اجتماعي ، اونورا هداف پکي شامل دي
دبوديجي په اجرائي مهم او اساسي عامل

دبوديجي په اجرائي مهم او اساسي عامل کنترول اونظارت ده چي په لاندي ۳ دوله
اول اداري کنترول :- مقدماتي کنترول ده چي دبوديجي داجرا پرمهال صورت نيسى چي
داداري کنترول له لاندي بخشنو خخه نظارت کوي
دوهم تقنيي کنترول :- اجرائيه قوه دمننه قوق لخوا استيفاچ کيرو
دريم قضائي کنترول :- دبوديجي دموثريت دلوړولو لپاره مهمترينه وسیله
تشکيللوی

ددولت قطعیه حساب

دمالي کال دمصارفو اخري نتیجه او بوديجي سره په مقاييسه ددولت عوایدو
او مصارفو ته قطعیه واي
بوديجه کله (خه وخت) ترتبييري

بوديجه داحتیاجاتو مطابق ترتیبیری
دلومري خل لپاره دبوديجي نظام په کوم کال او دکوم مفهوم لپاره رامنځته شو

دلومري خل لپاره دبوديجي نظام په ۱۴۹۹ ه ش کال او دنلي مفهوم لپاره
دعوایدو او مصارفو په نوم رامنځته شو

تخصیص تعريف

تخصیص دمالي پلان دطبیق لپاره دیومقدار پیسو له اجرا او داسنادو له صدور
خخه عبارت ده چي په یومعین وخت ذیصلاح مالی ادارو لخوازې بطو ادارو ته
لیبول کيرو او د اجراء وردی چي ده ګه په ختم می مصرف کوونکی اداره خپل مصرفی
راپور دهیو اددتقنیئنی اسنادو په اساس ترتیبوی

ترتیب کوونکی : - عصمت الله عصمت ×

دبوديجي طرح او ترتيب دکومو مقاماتو لخوا صورت نيسى

دېيتو مقاماتو لخوا ولوري مقاماتو ته صورت نيسى
دعوايدکومي لاري په لاس راخي او دکوموشرا يطوطابع دی

ددولت عوايد مستقيمو او غير مستقيمو مالياتو له لاري لاسته راخي او دايinde
 مالي او اقتصادي شرایطو تابع دی

محاسبه تعريف

محاسبه له هجه فن خخه عبارت ده چي اقتصادي معاملات، ثبت، تجزيه، او تحليل،
 تصنيف بندی، خلاصه، ارزیابی اونتیجه کیری کوي
مالي مدیریت تعريف

دپلانکداری، بودیجه سازی، سازماندهی، کنترول اواداری مالي چارو
 دارزیابی له پروسی خخه عبارت ده

استهلاک تعريف

استهلاک د اقتصادي شيانو مصرف او له منخته تللو خخه عبارت ده
موجودي تعريف

داجناسو مستقيم شمارل او ده گو دسانداو ساتل دي چي دغه عملیه ددولت داراي
 تعينو داجناسو بودیجوی مدارکو تهیه او پیشینی اسانوی
صرفی اجناس تعريف

صرفی اجناس له هغو اجناسو خخه عبارت ده چي داستعمال موعدی یي تريوه کال
 پوري وي یادیوبل جنس جز گرخیدلی وي اویاده گه جنس قيمت تر ۱۰۰ افغانی کم
 وي

غيرصرفی اجناس تعريف

غير صرفی اجناس له هغو اجناسو خخه عبارت ده چي داستعمال موعدی تريوه
 کال زيات وي او یاده گه جنس قيمت تر ۵۰۰۰ افغانی زيات وي
امراجطا تعريف

هغه صلاحیت لرونکی شخص ده چي دحواله شويو تخصیماتو په داخل کی مقرراتو
 مطابق ددولت دمسارفو قطعی یاموقتی تادیات منظوری وي
بیجک تعريف

داموالو یوليست ده چي دمندرجه شيانو مقدار او قيمتونه بشی دغه سند
 یادخراخلوبل دیوخرخونکی له طرفه تهیه کيريو
خرخ سند تعريف

هغه سند ده چي دحساب په دفترونو کي دمعاملانو دثبت یادنورو اظهارشويو
 حقایقو صحت ثابتوي یا په بل عبارت دنگدو پیسو دتادی په مقابل کي رسیديا هر
 سند چي دحساب په دفترونو کي دحسابي معاملاتو صحت تایيدوی دخراخ سند نوميرو
اقتصاد تعريف

ترتب کوونکی: - عصمت الله × عصمت ×

دمولید تجارت او په يوهيوادکي دپيسو دتهيه کولو ترمنځ له رابطي خخه عبارت ده یا اقتصادي ديوسنجلو شوي او معقول پلان په اساس له ميانه روی اوصرفه جويی خخه عبارت ده په لاس کي دشته سرمایي په اندازه

بانک تعريف

له هغه ارگان خخه عبارت ده چې په مختلففو بخشونو کي دمشتریانو لپاره مالي خدمات وراندي کوي لکه دپيسو تهیه کول ، دپيسو توزيع ، قيمتی شيانيو ساتنه او نور.....

ماركيتینګ تعريف

دعلان کولو ، خرڅولو اودشيانو دوراندي کولو تيوري او په ماركيت کي ازادی ته ماركيتینګ وايی یا بازار موندنی ته ماركيتینګ وايی
سرانه عايد تعريف

دهيواد دملی عوایدو مجموعه تقسیم پردهغه په نفوسو باندی عبارت له سرانه عايد خخه ده

استهلاک تعريف

دعame ګتو دخونديتوب لپاره دعادرانه فيمت په مقابل کي دملکيت دمالک مجبورول ترڅو خپل ملکيت ددولت په اختيارامي ورکړي
دوسیه تعريف

دراتولو شويو معلوماتو مجموعه ده چې په منظم او سیستماتیک دول په یوه فولدر کي راتول شوي وي چې دارتیاپه وخت کي داداري اړتیاوته خواب ویونکی وي

فايلنګ سیستم تعريف

له هغه اتنظار خخه عبارت ده چې دهغه په واسطه دوسیي اوپانی په مختلففو شکلونو اينسټول کېږي دغه سیستم دوباره داسنادوپیداکول اسانوی

استراتيژۍ تعريف

دهغه کلى دستورالعمل خخه عبارت ده چې په هغه کي دوتلو لاره هميشه متصروره وي يعني دوهم او دريم بدیل ولري که په استراتيژۍ کي دابدیلونه موجودنه وي Alternative هغه ته ستراټيژۍ وايی

پلان تعريف

پلان مشخص او معین هدف ته درسيدو لپاره داساسي فعالیت لپاره له یوی طرحی خخه عبارت دی . او دهغه مهمی نقطی عبارت دی له اول بودیحه دوهم هدف دريم انسانی سرچینې خلورم وسايل او بازارچې په پلان کي دوهمه او دريمه لاره وجودنلري پلان په ۳ دری دوله ده اول کوتاه مدت دویم متوسط المدت دريم طویل المدت که چيری په خطاسره پلان ونيول شي هغه دی نو دخطر ريسک داحتمال انتظار باید وویشل شي

سیستم تعريف

هغه مجموعه ده چې له خويوبل سره قول جزو نو خخه تشکيل شوي وي یوځای سره کار کوي داسې چې دهغه په یوه بخش کي نقصان وارد شي نو تول سیستم تري متاثره شي

ترتیب ګونکی: - عصمت الله عصمت ×

قانون تعريف

قانون هغه صريح او معقول تجويز خخه عبارت ده چي ذيصلاتو مقاماتو لخواستولني دنظم لپاره وضع کيوري اودهغه تطبيق له اجبار يره ملي / يابه بل عبارت قانون دملی شورا ددواړو مجلسونو مصوبه ده چي جمهوريس توشيح کري وي قانون په دوه قسمه اول اساسی قانون دوهم عادي قانون

قوانين:

نېټه	د تعديل نېټه	د تصویب نېټه	مادی	فصلونه	قانون	نېټه
		۲۰	۸	د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو قانون	.1	
		۳۳	۶	د محلي ارگانونو قانون	.2	
۱۳۹۴ سنه	۱۷ سلطان	۱۲۸۷	۲۵	د ملکي خدمتونو د کارکونکو قانون	.3	
۱۳۹۲ سنه	۳۰ ربیع الثانی	۱۴۲۰	۲۹	د دولت د قضایاوو قانون	.4	
		۱۵۳	۱۴	د کار قانون	.5	
	۱۴ جدي	۱۳۸۲	۱۶۲	اساسي قانون	.6	
	۱۵ جدي	۱۳۶۵	۲۴۱۶	مدنی قانون	.7	
	۲۶ قوس	۱۳۸۶	۴۴	د مدافعيکلنو قانون	.8	
	۳۱ اسد	۱۳۶۹	۵۰۶	مدنی محکماتو د اصولو قانون	.9	

د افغانستان ولایونه ۲۴: د افغانستان وزارتنه / وزارتخاری: ۲۵ د افغانستان ولسوالی: ۳۶۴ د افغانستان مساحت: ۶۵۲۰۰۰ km²

قانون په دوه دوله دی

اول اساسی قانون
دوهم عادي قوانین

دعادي قوانينو دولونه

- عام ۲ - خاص ۳ - د اخلي ۴ - خارجي

عام قانون

دقانوني قواعده ګه تولکه چي یوی خواته اویا دواړو ته ئي دولت وي عام قانون ويل کيوري لکه اساسی قانون - د جزا قانون - مالي قانون - نريوال عمومي قانون.

خاص قانون

دقانوني قواعده ګه تولکه چي دخلکو ترمنځ اريکي تنظيموي خاص قوانين يې بولي لکه مدنی قانون - سوداګریز قانون - نريوال خصوصي قانون .

داخلي قانون

ترتیب کوونکی: - عصمت الله عصمت ×

هغه قانون چه په يوه خاص مشخص اقلیم يعني هیوادکي تطبيق شي لکه اساسی
قانون - مدنی قانون.

خارجی قانون

هغه قانون چه دیوه مشخص اقلیم يعني هیواد خنه بهر تطبيق شي لکه نیروال
عمومي اوخصوصي قوانین

اساسي قانون

هغه عامه اوعالی مقرره ده چې دیوی تولنی دلارښودو قواعدوبه سرکي قرارلري
چه د دری گونو قواوو واکونه اوهم دتولنی دافرادو حقوق تنظيموي. په بل
عبارة اساسی قانون هغه مصوبه ده چې د ملي شورا د دواړو جرګوله خواتصویب
اودجمهور رئس لخواتوشیح شوي وي .

داساسي قانون دولونه

اساسي قانون په دوه دوله دي .

مدنون اساسی قانون

لکه د امریکا متحده ایالات-سویزرن- ناروی-بلجیم- افغانستان. مدون یا
مكتوب یا راتول شوي اساسی قانون دستورونو او مقرراتو هغه مجموعه ده چه په
يوه راغونه شوي متن کي په خاي شوي وي .

نوی اساسی قانون دتصویب

د افغانستان نوي اساسی قانون ۱۳۸۲د کال دقوس میاشتی له ۲۲ نیټی خخه
بیا ۱۳۸۲کال دجدی تر ۱۴ نیټی پوري ۲۳د ورخو په اوږدو کي دلویی جرګی لخوا
درایو په اکثریت سره ۱۲۵ فصلونو او ۱۶۲ مادوپه لرلوسره تصویب شو

په افغانستان کي داساسي قانون مخينه(تاريچه)

په افغانستان کي دلومري خل لپاره اساسی قانون دنظام نامه په نامه دامان الله
خان په زمانه کي په ۱۳۰۳ سنه کي تدوین او تصویب شو ،
دوهم اساسی قانون
د محمدنادرخان په زمانه کي ۱۳۰۹ سنه کي تصویب شو ،
دریم اساسی قانون
د محمد ظاهرشاه په زمانه کي په ۱۳۴۳ سنه کي تصویب شو ،
خلورم اساسی قانون
د سردار محمد داود خان په زمانه کي په ۱۳۵۵ سنه کي تدوین خوتصویب نه شو ،
پنځم اساسی قانون
د افغانستان جمهوري دولت انقلابي شورالله خوا په ۱۳۵۹ سنه کي په موقتي دول
تصویب شو ،
شپږم اساسی قانون
د داکتر نجيب الله لخوا په ۱۳۶۶ سنه کي توشیح شو ،
اووم اساسی قانون
د برهان الدین رباني په زمانه کي تدوین شو خو تصویب او تووشیح ته ونه رسید ،
اتم اساسی قانون
د حامد کرزي له خوا په ۱۳۸۲ سنه کي توشیح شو ،
دغه نوي اساسی قانون یوه مقدمه ۱۲ فصله ۱۶۲ مادي لري .
د اساسی قانون دریمه ماده

تریکوونکی: - عصمت الله عصمت ×

په افغاستان کي هیخ قانون نه شي کولي چي دا سلام دسيخلي دين
دمعتقداتوا او احکامو مخالف وي.

قانون باید لاندی خصوصیات ولري:

قانون باید دباصلاحيته مقاماتو لخوا وضع شوي وي
قانون عمومي او مجرددي
قانون دايими دي
قانون ليکل بنه لري او په جزاباني سمبال دي.

عادی قوانین

هغه احکام دي چه له اساسی قانون خخه یي الهام اخستي وي.

دقانون طی مراحل

اول دوزارت يا مستقلی اداری لخواتسويد
دوهم دعديلي وزارت دتقنيين درياست لخواتدقيق
دريم دتائيد لپاره دعديلي وزارت خخه دوزيرانو دشوری عالي مجلس ته
وراندی کوي
خلورم دملی شورا ددوارو مجلسونو لخواتصويب
پنځم دتصویب خخه وروسته دجمهورريس لخواتوشیج
شپږم انفاذ
اووم نشر

دقانونګذاري سلسله مراتب

ددولت ټول حقوقی اسناد او قوانین دالزام دقدرت او دتنفيذ دېراختیا په نظر
کي نیولو سره یوه عمودی سلسله مراتب دی
اول اساسی قانون
دوهم مجمع القوانین
دريم قوانین
خلورم مقررات
پنځم لوایح

دقوانيوویش

قوانيں په دوه برخو ويسل شويدي اسلامي قوانین وضعی قوانین اسلامی قوانین
بيا په دری برخو ويسل شويدي - اعتقادی احکام - تهذیبی احکام - عملی احکام.

دقانون دتطبیق ساحه دمکان له لحظه

دقانون دتطبیق ساحه دسرحداتو او نفوسله ساحی خخه عبارت دی عام تردي که
سرحدات اصلی وي یا اشغالی وي .

دقانون دتطبیق ساحه دزمان له لحظه

قانون دتوشیج وروسته په رسمي جريده کي له نشر او اعلان سره سم دتطبیق
وړګرخی اوتر خوچه بل قانون یي لغوه نه کړي نافذدي خوکله مقتن ورته وخت
تعین کوي چې تردي تاريخ پوري قابل انفاذدي

ترتیب گوونکی: - عصمت الله عصمت ×

ملي شورا

ولسي جرگه جمع مشرانو جرگه مساوى کييري ملي شورا ، اودوباره ملي شورا په کال ۱۳۸۳ کي شروع شوه .

د ملي شورا خني صلاحیتونه

- ١: دقوانينو اويا تقنيني فرمانونو تصويب، تعديل اويا لغوه کول.
- ٢: دتولنيز و پرمختيابي ، فرهنگي، اقتصادي او تکنالوژيکي پروگرامونو تصويبول.
- ٣: داداري واحدونو تشكيلول ياد هفو تعديل اولغوه کول.
- ٤: دنريو الوتر و نونو تصديقول او ياله هغو سره دافغانستان ديوخاي کيدو فسخ کول.

د ملي شورا ااسي دندي

۱- قانون گزاري ۲- داجرائيه قوي له کرو و روشخه نظارت ۳- دخلکو استازيتوب

د مشرانو جرگه غري

دمشرانو جرگه ۱۰۲ غري لري چه رئس جمهور دغواشخاصله جملې خخه پنخوس سلننه (فيصده) له بشوخخه تاكی .

دولسي جرگه غري

دولسي جرگه ۲۴۹ غري لري دولسي جرگه غري له ۳۴ ولایتونو خخه دخلکو درايوبه نتيجه کي تاکل کييري ۶۸ خوکي يي بشخوته خانگري شويدي .

دولسي جرگه خانگري صلاحیتونه

دھر وزير استيضاح - دپرمختيابي پروگرامونو اودولتي بودجه په هکله تصميم نيوں - د مقرريوتائیديا ردول .

د مختلفو قشرونو خخه تشکيل شويدي چه ديوه ملت دقوانينو اومقرراتو پيروي کوي .

دلویي جرگي شروع او ختم او کوم مسايل یي تصويب کړل

لویه جرگه په ۲۶ دجوز ۱۳۸۳ د کال شروع شوه
شپږم طرز العملونه

ترتیب کوونکی: - عصمت الله عصمت ×

بیل ادرس او تماس

دزاںل ولايت مقام دبشي سرچينوري یاست دسوانح او پيتابيس مسلکي غري

0744993600/0705499256

asmatullah_asmat28@yahoo.com

فرمان تعریف

جمهوریس له کتبی هدایت خخه عبارت ده چی معینو موضوعاتو په هکله درئیس جمهورلخواصادریبی لکه قانون توشیح په موردفرمان ، دیوتعداد اشخاصو
دمقرری فرمان ، دمحبوسینو دفعوی فرمان چی فرمان یه دوه قسمه ده
اول عادی فرمان
دوهم تقنینی فرمان

فرمان په دوه قسمه ۵۵

اول عادی فرمان
دوهم تقنینی فرمان

اول عادی فرمان

چی داستراراودوام حالت نه لری اوپه رسمي جریده کی نه نشریبی

دوهم تقنینی فرمان

چی داستراراودوام حالت لری اوپه رسمي جریده کی نشریبی

ددندی لایحه تعریف

له هغه تقنینی سند خخه عبارت ده چی یو له وزارتونو خخه دمقرری دتوشیح
لپاره وضع کوي

گذارش تعریف

چی روزانه ، هفته وار ، ما هوار ، رب عوار او سالانه کیدای شی
کار گذارش تعریف

دکار دکمیت اوکیفیت دبرملاکولو دترسره شوی فعالیت په هکله توضیح ورکولو
همدارنگه دکاردنو اقصو کمبودیو او پرمختگونو دبرملاکولو خخه عبارت ده
مقنه قوه تعریف

دولس دنماینده گانو مجموعه چی دهیوادملی حاکمیت تمثیلوی دمعینو
صلاحیتونو لرونکی ده کیدای شی یو اطاقه اویادو اطاقه وی چی یو یی دعوا مو
ولسی جرگی بل یی داعیانو مجلس دمسرانو جرگه ده

اجرائیه قوه تعریف

کوم تصامیم چی مقنه قوه یی نیسی یادهیوادنافذه قوانین په عمل کی
اجراکوی چی داشامل دحکومت ده

قضایه قوه تعریف

له هغی قوى خخه عبارت ده چی په قانون کی دتخلفپه صورت کی
یاد اتباع عود حقوقو دتجاز په صورت قانون تطبیقوی
وزارت معنی خه شی ده

هغه مرکزی عالی اداره ده چی دهیوادپه پایتخت کی تشکیلیری او دهجه په راس
کی دوزیر په نوم شخص قرار ولری

ترتیب گوونکی: - عصمت الله عصمت ×

وزیر تعريف

هغه کس چې دیوی وزارت خانی په راس کی قرار ولري چې بادشاہ دملکت په چاروکی له هغه سره مشوره کوي اونوموري ته مهم کارونه ورسپارل شوي وي
استيضاخ تعريف

پارلمان د اصلاحیت لري چې د کابینې تول غری د دولت درئیس په گدون راوغواړۍ او د هغو دفعاليتونو په هکله وضاحت وغواری
د پارلمان دنده

دولت دکالني بودېجې او د نړيوالو ترونو نو تصویبول دقوانيںو تصویبول د جمهوریس په گدون کابینې دغرو استيضاخ او استجواب

دقوانيںو دوض کولو وراندیز خوک کولای شی
پارلمان، جمهوریس، دوزیرانوشوراۍ، اوستره محکمه تول کولای شی چې مستقیما دقوانيںو او مقرراتو وراندیز وکړي
بین المللی قرارداد
د کابینې غری او پارلمان باید قراردادونه تصویب کړي

اداره

۱۳۶ ماده د افغانستان د اسلامي جمهوریت اداره مرکزی اداري او محلی اداراتو د واحدونو پراساس له قانون سره سم تنظیمیږي
کنفرانس تعريف

ديولنډ وخت لپاره له یوی مشخصی موضوع خخه عبارت ده
ملت تعريف

ملت هغه دی چې له مختلفو قشرونو خخه تشکيل شوي وي او دیو واحد ملت دقوانيںو او مقرراتو تابع وي

مزد تعريف

د کارکر دخدمت او کار د اجرا په مقابل کی ورکول کېږي
مرسل تعريف

د پابلو او مكتوبونو د صدور مبدا ته مرسل واي
ارزيابي تعريف

له یوی منظمي اوسيتماتيکي عميلي خخه عبارت ده چې هدف دانتخاب لپاره کارول کېږي

مرسل الیه تعريف

دا پابلو او مكتوبونو تسلیموونکي مرجع ته مرسل الیه واي
د مجاھدينو د حکومت کامیابي او مدت

په ۱۳۷۱/۲/۸ نیته مجاھدين کابل ته داخل شوه او د افغانستان اسلامي دولت يې تشکيل کړاو خلور کاله يې دوام وکړ ۸- ثور

۱۳۷۱

ترتیب کوونکی: - عصمت الله × عصمت ×

په ۱۴۸۰/۱۰/۱ نیته داستاد برهان الدین رباني تر رهبری لاندی له اسلامي دولت خخه دحامد کرزی ترمشری لاندی موقعی اداری ته قدرت انتقال شو
دبن دغوندی شروع او کوم مسایل یی تصویب کړل

دبن غوندی په ۱۴۸۰/۹/۶ نیته پیدل اوتر ۱۴۸۰/۹/۱۴ نیته پوری بې مذاکراتو دوام وکړ کوم مسایل چې یی تصویب کړی دی مخکی ذکرشول اوپه افغانستان کی دحامدکرزی په ریاست دموقتی اداری ایجادی هم تصویب کړه اودالمنان دبن په بسار کی دایره شوی وه

اساسنامه تعريف

له هغو خاصو قواعدو خخه عبارت ده چې دفرهنگی اجتماعی او اقتصادی نهادونو دچارو دتنظيم لپاره دنافذه قوانینو په رنګکی وضع کېږي

مدنی تولنه تعريف

مدنی تولنه دتولنې پېژندنی او جامعه شناسی په چوکات کی دژوندانه یوه شیوه ده اودانسانی پرمختګ نماددی په دی اساس ددولت په مقابل کی دمدنی تولنه په هغه حوزه باندی اطلاع کېږي چې ده هردوول سیاسی قدرت له دخالت خخه خالی ده په مدنی تولنه کی باید اشخاص دکوم ګوندياړه برتابیعت ونه کړي بلکې ازاد خلک و اوسي

کذارش عنوان

کذارش عنوان باید داسی و تاکل شی چې مختصر، کوتاه موزون، مناسب او معقول وی او دکذارش په متن کی وي

کذارش مفهوم

کذارش وراندی کول ددی سبب کېږي ترڅو فعالیتونو او چاری ارزیابی شی
دموکراسی تعريف

دموکراسی یونانی کلمه ده چې دانسانی تولنى سیاسیونو هغه داسی تعبیر کړي ده چې دخلکو حکومت دخلکو لخوا پرخلکو باندی اودخلکو لپاره

حقوق تعريف

حقوق دحق جمع ده په معنی دصحیح مطابق موافق اود الله پاک یو نوم هم دی، او په اصطلاح کی دیو شخص ده ګه مادی او معنوی ارزښتونو خخه عبارت دی چه دقانونې مرسته یې ملاتر کېږي حقوق په دوه قسمه دی (افقی) (عندی).

افقی حقوق

هغه صريح او معقول اوامر دی چې دتولنیز ژوند دتنظيم لپاره وضعه اودیو خپلواکه اداری لخوا په جبر تطبیق کېږي.

عندی حقوق

هغه حقوقوته ویل کېږي چې دآفاقی حقوقو خخه لاس ته راخی مثال داحمد پرمحمدو قرض دی او هغه منکردی احمد کولای شی دباصلاحیته مقاماتو خخه دзорکارونی غوشتنه وکړي.

دحقوقي قواعدو منابع

قانون، عرف او عادات، قضایي رویه، دكتورین.

ترتیب ګوونکی: - عصمت الله عصمت ×

هغه منابع چه حقوقی قواعدو په ایجاد کی دیره اغیزه لري عبارت دی له :
عرف اوعادات ، عامه ذهنیت، دخلکو اعتقادات، تولنیزی ارتیاوه
اساسی حقوق تعریف

دهغو قواعدو مجموعه ده چی په یو معلوم قلمروکی ددولت له ساختار او جوربست
ددولت له سیاسی رژیم داتباقو حقوق او مکلفیتونو ددری گونو قواوو
تفکیک اوDDRی گونو قواووله دندو او صلاحیتونو اوDDRیواد داتباقو له حقوقو
او آزادیو خخه بحث کوي

دققیش اوکنترول اساسی موخي

اول دعامه ادارو دقیقو حسابداريو له سموالي خخه داطمینان حاصلول
دوهم ددولتی ادارو موسساتو او گد اوDDRتی شرکتونو له مالی او حسابی
چارو خخه موثر کنترول
دریم دمسارفو دصحت خرنگوالی اوDDRتی عوایدو دتحقق کنترول
بودیجه په دری ډوله ده

اول انکشافی پراختیایی بودیجه
دوهم عادی بودیجه
دریم دفاعی بودیجه

ملکیت تعریف او دولونه

ملک په لغت کی په یوه شخص پوري دیو خه ایوند کیدل یا اختصاص ته ویل کیبری
چی بل خوک یی دتصرف واک نلری او خبتن یی دشرعی حدودو په چو کات کی
کارولی شي او په اصطلاح کی ملکیت دانسان او مال ترمنځ هغه اریکهده چی
شريعت تاکلی وي او انسان کولای شي چی له شرعی موائعو خخه پرته پکی تصرف
وکری او په دوه ډوله دی اول تام ملکیت ، عین+کته دوهم ناقص ملکیت ، عین
یاکته

اعاره او اجاره ترمنځ توپیر

اعاره تعریف

له بدل پرته دکتی تملیک (درلودلو) اعاره وايی
اجاره تعریف

دبدل (عوض) په وراندې دیوه ملکیت دکتی تملیک (ترلاسه کولو) ته اجاره
وايی او اعاره غير لازم عقد دي او هر وقت پکی رجوع کیدا شی ، مکر اجاره
لازم (حتمی) عقد دي چی داعاری ار تیونه پیاوړی دی
دملکیت دلاسته راولو اسباب یا لاری چاري

دملکیت دترلاسه کولواساب په لاندی ډول دي

اول دمباخ شیانو لاسته راولنه
دوهم اخیستل او خرڅول (عقود)
دریم میراث
څلورم تولید (حاصلات)

ترتیب ګونکی : - عصمت الله × عصمت ×

پنځم هبه (بخشل)
شپږم تمليک (خاوند کول
اووم وصیت

ارتفاق حقوق تعریف

دارتفاق حق هغه حق دی چې په یوه عقار (خمکه، کور، باغ) دبل عقار دکتی
لپاره مقرره او ثابت وي دادایمی حق دی
ارتفاق حق ډولونه
اول حق الشرب
دوهم حق المرور
دریم حق العلو
څلورم حق المجرى

حریم ولی دحریم په نامه یادوی او دونو حریم خورمه اندازه دی

حریم څکه په دی نامه یادوی، چې پرته له خپل خاوند او مالک خنه یې بدل چاته
تصرف او ګته اخیستنه حرامه او منوع ده

غضب تعریف

غضب په لغت کي، په بشکاره ظلم او زور سره ديو چادمال اخیستل دی، په شرعی
اصطلاح کي دڅښتن له اجازی پرته دمتقوم (ارزښت لرونکي) او محترم (ددرناوي
ور) مال داسی اخیستل دی چې داصلی څښتن له تصرف خخه یې وباسی
ضمانت خط اوډولونه

ضمانت خط په دوه ډوله ده یوته ضمانت بالمال (دمال په وسیله ضمانت) وايی
او دوهم ته دحضور ضمانت (د شخص ضمانت) وايی چې دواړه ډوله ضمانتونه زموږ یه
وطن کی دود دی

شفعه تعریف

شفعه په لغت کي دضم (یوځای کولو) وردېرولو او تقویت ته ويل کېږي شفعی
ته خمکه شفعه وايی چې شفیع دشفعی دحق په اساس دیوځه مالک کېږي او په فقهی
اصطلاح کي دشفعی معنی دشرېک یا ګاونډی هغه جبری حق دی چې دزيان دله منځه
ورلو لپاره یوخرڅلاؤه وراندی شوی عقار دقیمة او لګشت په بدل کی له
پلورونکي خخه ترلاسه کوي

قاضی تعریف

هغه خوک دی چې حکم کوي

محکوم له :- هغه خوک دی چې ده ګه په ګته حکم شوی وي

محکوم عليه :- هغه خوک دی چې ده ګه پرخلاف حکم شوی وي

محکوم به :- هغه شی چې دحکم موضوع وي

دحکم طریقه :- دقرار او پريکري دصادرولو خرنگوالی او ډول دی

حکم تعریف:- دقاضی قضاوت دی چې په داسی الفاظو صادرېږي چې حکم می وکړ ته

..... په موضوع ملزم یې او یا حکم می وکړ چې په مدعی بها کی دمدعی
علیه ته مه مزاحم کېږه

ترتیب ګوونکی :- عصمت الله عصمت ×

قضا بالالزام تعريف: - دهجه حکم خخه عبارت ده چی دمدعی بهاپه ثبوت باندی صادر

شوي وي

قضا بالترك: - دهجه حکم خخه عبارت ده چی دمدعی بهاپه عدم ثبوت باندی صادر

شوي وي

استیناف غوبستنه: - کله چی محکوم عليه دعاقه داري ، ولسوالي ، ناحيوی یابشاری

ابتدايی محکمی په صادرشوی حکم باندی دعدم قناعت په صورت کی خپل شکایت او اعتراض دولایت محکمی ته وراندی کري عبارت له استیناف غوبستني خخه دي

فرجام غوبستنه: - کله چی محکوم عليه دعاقه دولایت محکمی په صادر شوي حکم

باندی دعدم قناعت په صورت کی خپل شکایت او اعتراض دستري محکمی ادوند دیوان ته وراندی کري عبارت له فرجام غوبستني خخه دي

أهل خبره: - هجه مسلکي کسان دی چی په خانکرو خانکو کی دتخصص معلوماتو

يادکافي تجربی لرونکي وي

دعوى: - دمحکمی په وراندی له پردي خخه دحق غوبستني ده

مددعی او مدعي عليه : - خوک چی حق غوايري مدعی او خوک چی حق ورخخه غوبستل کيبری مدعی عليه دي

مددعی بها: - مدعی بها غوبستل شوي شی دی اوددهغوی موضوع کيدای شی

حقوقی عريضه: - هجه مطبوع ،بيه لرونکي ،مسلسله شميره لرونکي اودماليي

وزارت داروند شعبی مهر لرونکي رسمي پانه ده چی عارض ليکلو په منظور ورکول کيبری

عارض: - دهجه حقوقی او شرعی اهلیت لرونکی حقیقی او حکمی شخص خخه عبارت ده

چی ادونده ذیصلاح مرجع ته یي شکایت وراندی کري وي

معروض عليه: - دهجه حقوقی او شرعی اهلیت لرونکی حقیقی او حکمی شخص خخه

عبارة ده چی عارض دشکایت طرف وکرخی

قرار: - دهجه تصمیم خخه عبارت ده چی دمدنی دعوى شکا ياتو ته متوجه وي

پريکره: - له هجه قضائي تصمیم خخه عبارت ده چی دمدنی دعوى ماهيت ته متوجه

وي

عریضه نویس تعريف

دهجه شخص خخه عبارت ده چی دلازمي ازمويي خخه تيراودکاردو جواز له خيسيلو خخه وروسته دخلکو لپاره دهفوی دغوبستني مطابق عريضي ليکي

عریضه خلور اساسی اركان

اول عارض دوهم معروض عليه ، ذیصلاح مرجع خلورم عارض غوبستنه

په عمومي لحاظ او دسلسله مراتبو په لحاظ محاكم دولونه

په عمومي لحاظ په ۴ دوله دي اول تجارتی محاكم دوهم اداری محاكم دريم

جزايي محاكم خلورم مدنی محاكم

ترتیب کوونکی: - عصمت الله عصمت ×

اودسلسله مراتبو په الحاظ په ۳ دوله دی اول ابتدایی محاکم دوهمداستیناف
محاکم دریم ستره محکمه

دمحکمی اساسی ارکان

اول حاکم دوهم حکم دریم محکمه خلورم محاکوم عليه پنځم محاکوم له شپږم محاکوم
بهما

داسلامی شريعت فرایض

داسلامی شريعت فرایض ۵ دی اول کلمه دوهم لمونځ دریم روژه خلورم زکات پنځم
حج

مدنی صورت دعوى تعريف

دمدعي خخه دمحکمی په غوبتنه له هغه تحریری سند خخه عبارت ده چې پکي
دمدعي لخوادمدعي عليه خخه دڅلې تلف شوی مدنی حق دبیاخلى اعادی استدعاشوي
وی

مدنی دعوى عمومی شرایط

اول دطرفینو حضور
دوهم دطرفینو اهلیت
دریم دمدعي عليه معین والی
خلورم مدعی بها معین والی
پنځم دعوى به متحمل الثبوت وی
شپږم دعوى به متناقضه نه وی
اووم دعوى به دقضا په مجلس کی وی
اتم دمدعي عليه ته به پکي دمدعي بها په ورکره دالزامیت غوبتنه شوی وی

دعقار دعوى خصوصی شرایط

اول دکلی دملک وکیل گذر قوم او موقعیت یادونه
دوهم حدوداربعه یادول
دریم دغصب په دعوى کی غاصب ته متوجه والی
خلورم په غصب شوی ځمکه کی دادواتو خخه یادونه

مدنی دفاعیه تعريف

په مدنی مسایلو کی دمدعي عليه دحق پرینست ده ګه تحریری سند خخه عبارت ده
چې پکي دمدعي ددعوى دفع ترتیب شوی وی

مدنی محاکمو اصول تعريف

دهغو شکلی قواعدو او مقرراتو مجموعه ده چې مدنی مناز عاتو درسيدکي
پروسیجر تر خیرنۍ لاندی نیسي

دميراث موائع

اول رقت (غلامي) دوهم قتل (دموروث) دریم اختلاف ددين خلورم اختلاف ددار
يو دولتي مامور دڅلې کار په توله دوره کي خوخلی دیبت الله شریفی حج مستحق کرخی

ترتیب کوونکی: - عصمت الله × عصمت ×

يو دولتى مامور دخپل کار په توله دوره کى يوخل دبیت الله شریفی حج
مستحق کرخى

استعفی

کله چې يومامورله خپل پست خخه پخپله خوبه خې او له ادارى سره رو ابط قطع
کوي او مربوطه اداره موافقه ورسره کوي، مستعفی بلل کيبرى . چې دا هم
د استخدام مدیریت پوری اړه لري.

اخراج

زمونږ پخوانیواداروکی ميرزايانو موقفه هم ورته وي. چې دماموريما اجير له
موفقی پرته داداري لخوا دهه له کاره لري کول دي .

تعلیق

له يوه پست خخه په موقت دول ديوه مامورگوښه کيدل یاګوښه کول دي. کيدای
شي اصلاحی او تنبیهي بنه ولري. کيدائی شي داداري دتشکيل دپراخیدو یا کمیدو له
امله هم وي .

تقاعد

داداري له ثابت یايوه مؤقت پست خخه ديوه مامور درابطي بلکل پري کيدل دي
البته اجيرتقاعدنلري دتقاعد شرط دادى. چې هغه ته دتقاعدى امتيازورکول
کيبرى .

دې اړار هدف

دازاد رقابت په بنست ددولت دکارمندانو ديوی سالمی اداری له ايجاد خخه
عبارت ده چې دلياقت بشايستگی او تخصص په اساس تعينري

حکومت تعریف

ددولت دخاصو اهدافو او مقاصدود اجرالپاره دستگاه ده
میتود تعریف

هدف ته درسيد و طريقي ته میتود و اي

وړاندیز تعریف کړي

وړاندیز د تیټ مقام خخه و لوړ مقام ته د یو موضوع په هکله یا د
غوبتنی په هکله کيبرى .

اصول تعریف

هغه عام منل شوي معیارونه دی چې په تولو لوړپورو او تیټ پورو
مامورینو یې یوشان په تطبیق باندی ملکف وی
صادره واردہ تعریف

دا یورسمی کتاب دی چې راغلی مكتوب کی قید واردہ نیوں کيبرى
اوبلی اداری ته لېردوں شوی مكتوب پکی صادریېږي .

ترتیب کوونکی: - عصمت الله عصمت ×

د افغانستان اساسی قانون خو فصله او خو مادی لري

د افغانستان اساسی قانون ۱۲ فصله او ۱۶۲ مادی لري

په یو خریداری کي خو نفر هئيت باید موجود وي

لير ترلبره باید دری کسان موجود وي
نورماتيف

هغه فورمی، سندونه، اومعیارونه چه په خانگیری توګه دیوی اداری دمخامسبوی چاروتنظيمولپاره تاکل کيږي.

د قانون او مقرره ترمایین فرق

قانون هغه دي چه دپارلمان لخوا وضع اود ريس جمهورلخوا توشیح شوي وي، مقرره هغه ده چه ددولتي ارگانونو لخوا وضع اوپارلمان ته دتصویب لپاره وراندي شي او دتصویب وروسته رئس جمهورته دتوضیح لپاره ولیکل شي.

قانون له شروع نه تر توشیح پوري

اول ديو ارگان يا متخصص تیم لخوا طرح کيږي - بیا دعدلیه وزارت ته دتسوید لپاره استول کيږي - بیاپارلمان ته دتصویب لپاره استول کيږي - بیا دتوضیح لپاره رئس جمهورته استول کيږي - بیا په رسمي جريده کي نشر اونافذدي.

لوايج

کومه موضوع چه په مقرر وکي نه وي پيش بنی شوي نو ددغې موضوع دحل لپاره دعا دي قوانينو او مقررو په چوکات کي لوايج وضع کيږي اوصلاحیت يې هر وزارت او خپلواکه اداره لري.

عرف او عادات

تول هغه اوامر چه له عامه ذهنیت خخه راوتلى وي او خلک يې پېروی کوي عبارت له عرف او عادت خخه دي لکه دماشوم پلاره چه دمورسره يې واده کري وي.

قضائي رویه

تول هغه تصميمونه او پريکري چه ده ګو قضایا وو او منازعاتو دحل او فصل لپاره وضع شوي وي کوم چه ددعوا سبب ګرخی عبارت له قضائي رویه خخه دي.

دكتورين

ترتیب کوونکی: - عصمت الله × عصمت ×

بیمل ادرس او تماس

دزاںل ولايت مقام دبشي سرچينوریاست دسوانج او ډیټابیس مسلکي غړي

0744993600/0705499256

asmatullah_asmat28@yahoo.com

دحقوقو دعلماء و اوپوهانو هغه نظریات دی چه دتالیفاتو مقالو اور سالو په بنې وړاندی کېږي.

تابعیت

ديوه دولت سره دفرد ديوه حقوقی اساسی رابطه خخه عبارت دی .

دفتر

دفتریه لغت کی ديو بنډل هغه کاغذونو په معنی دي چه یو خوايی دوه خطه شوي وي اوپه هغه کي مطالب شعرونه او حساب ليکل شوي وي او هغه خاي چه په هغه کي منشیان اولیکونکی ليکونه ليکي دفتر ويل کېږي.

دفتر خانه

هغه خاي چه په هغه کي اسناد او معاملې یا عقد او طلاق په ۵ رسمي دفترونو کي ثبت کېږي عبارت له دفتر خانه خخه دي .

رسمی دفتر

زمونر په هيوا دکي په دولتي دفترونو باندي اطلاق کېږي چه په هغوي کي شخص يا اشخاص ددولتي پلانونو د تطبیق پخاطرد خپلوا لایه وظایف په رنګي په یومعین خاي کي دمنظم پلان په صورت کي په معینو وختونو کي دخلکو په خدمت کي وي رسمي دفتر بلل کېږي.

کمیسیون یا کمیته

د افراد ويوه دله ده چه دامر لخوا تاکل کېږي او معمولا د با تجربه کسانو خخه تشکیل شوي وي اوپه دوه دله ده موقتی - دائمي.

رخصتی

يومامور په يوه کال کي ۱۰ ورخي ضروري ۲۰ ورخي تفريحي ۲۰ ورخي دنارو غي رخصتی د جمعي ، اختر ، حج ، واده په مناسبت درخصتی مستحق دي.

د حج د فريضي رخصتی

د حج د فريضي رخصتی بنځه خلوې بنت ورشي ده چه په تفريحي او ضروري رخصتی کي معامله کېږي .

ولادي رخصتی

ترتب کوونکی : - عصمت الله × عصمت ×

بیمل ادرس او تماس

دزاں ولایت مقام دبshire سرچینور یاست دسوانح او ډیتابیس مسلکي غړي

0744993600/0705499256

asmatullah_asmat28@yahoo.com

دېخولپاره دولادت رخصتی ۹۰ نوي ورخي ۵ چه ديرش ورخي ترولادت مخکي او شپته ورخي ترولادت وروسته په غير طبقي ولادت يا دوکانه ولادت کي پنخلس ورخي اضافه ورکول کيږي.

میتود

هدف ته درسيدو طريقه ته میتود وايي.

پرنسيپ

دمیتود روش او اصولو تطبیق کولوته پرنسيپ وايي.

دولید مدیریت

په يوه موسسه کي دشته سرچينو ترلاسه کول دی لکه توکي يابشي خواک دقاضا پرمهاں په بشه کيفيت او کميٽ سره.

کارخانه

هغه مشخصو او ثابتو تاسیساتو او ودانیو ته کارخانه ويل کيږي چه فزيکي تولید پکي کيږي.

تولید

خدماتو او امتعي درامنځته کيدو په معني دي.

عайд

پولي حاصلات یانور منابع چي دانسان دکار او ياسرمایه دگردش په صورت کي منځته راشي دعايد خخه عبارت دي او په دري ډوله دي ۱۰. پولي عайд ۲ حقيري عайд ۳ روحي عайд

دمحاسبه تعریف

محاسبه هغه علم دي چه ديوه ارگان ، تصدی تول مالي حسابونه ثبت طبقه بندي تجزيه تحليل تشرح او توضیح کوي.

دمحاسبه وظایف

اول تول معاملات په ژورنال کي ثبت کيږي دوهم واري ليجرته انتقال کيږي دريم واري خلاصه کيږي.

تریک کوونکی: - عصمت الله × عصمت ×

بیل ادرس او تماس

دزاں ولایت مقام دبشری سرچینوریاست دسوانج او ډیتابیس مسلکی غړی

0744993600/0705499256

asmatullah_asmat28@yahoo.com

دمحاسبه تخصصي رشتی

مالی محاسبه - صنعتی محاسبه - دمیدریت محاسبه - دولتی محاسبه.

دارائي

دارائي عبارت ده دتصدي دتول ثابت اوسيار مالونو خخه چي دتصدي په اختيارکي وي او همدارنگه دتصدي دمالي حقوقو خخه عبارت ده.

دهدف مشخصات

هدف باید واضح وي - مشخص وي - قابل سنجش وي - قابل حصول وي - حقیقت اور بستیا ته و راندی وي.

دهدف او مقصد ترمنځ فرق

دهدف او مقصد ترمنځ فرق دادی چه هدف عام او مقصد خاص دي

دکارمندیابی تعريف

کارمندیابی دمورد نظر افرادو دجزب او استخدام خخه عبارت دي.

انتساب

انتساب په یوه اداره کي دیوه نوي کس له ګومارلو خخه عبارت دي اوپه دوه دله دی ۱ موقتي ۲ دائمي ،
دبشری منابعو په مدیریت کي دوه دله مقرري صورت نیسي ۱ انتخابي ۲ انتصابي.

شارت لست

شارت لست هغه لست دي چه داعلان په شکل خورندکیبی اوپه شارت لست کي یوازی دخوو اجدشر ایطو افرادونومونه شامل وي.

امتحان

دکاندید انو خخه دامتحان اخستلو هدف ده ګوی داستعدادونو، کاري تجربې، او د کارتوانائي معلومول دي اوپه خلور دله دي، تحریری، تقریری، عملی، ذهنی یا عقلی.

مصاحبه یا انټریو

تریب کوونکی: - عصمت الله × عصمت ×

بیل ادرس او تماس

دزاں ولایت مقام دبشری سرچینوریاست دسوانح او پیقايس مسلکي غړي

0744993600/0705499256

asmatullah_asmat28@yahoo.com

دنظریاتو او افکار و تبادله ته و ائی اویا داستخدام کیدونکي شخص خخه دمستقیم سوال اوجو اپ خخه عبارت دي.

په مرکه کي دنوماندانومنفي تکي

ظاهري بنه نه لرل- خان ديريوه گنل- دحدنه زيانته معاش تاکيد کول- په پخوانی آمرپد ويل - دستركوداريکو نه تینکول . عبارت دي له رخصتي، ترفع، تقادع، مكافات، مجازات.

سیدات

هغه كتاب دي چه مرسل الیه اداره ته دمکتوب درسیدلودداپه خاطر په هغه کي دليرونکي اداره دمکاتبو صادره نمبر او تاریخ ثبت کيري او دمرسل الیه اداره خخه امضابکي اخستل کيري.

خلص سوانح

دایو کوچني كتاب دي چه دکارکونکي تول رسمي کيفيتونه دشخصي ژوندمعلومات دوظيفي په جريان کي تغيرات رتبه اخستل مكافات مجازات تبديلي او داسي نورپکي ثبت کيري

استعلام

هغه پانه ده چه دوظيفي داجرا کولولپاره جورييري او دلور مقام خخه تيتو مراععوته لي يول کيري.

عریضه

هغه پانه ده چه ديو شخص لخوايو ارگان ته دغوشتنی په موخه وراني کيري

پاليسی

پاليسی هغه حدودوته ويل کيري چه يو شخص تصميم پکي نیولای شي، په بل عبارت په غير مستقيم ډول هدف ته خان رسول عبارت له پاليسی خخه دي.

دپروژه تعريف

پژوژه له يو داسي مشخص فعالیت خخه عبارت دي چه دتاکلي پيل او پاي درلودونکي وي او دپروژه دتمکیل کيدوسره سم دهه تشکيل هم له منځه خي.

دپروژه دمدیریت تعريف

تریب کوونکی: - عصمت الله × عصمت ×

دپروژه مدیریت دپلان جورونی- سازماندهی ، بودجه جورونی له بهیراودهه دفعاليتونو دکنترول خخه عبارت دي .

داريکوکانال

هغه وسیله ده چه لیرونکی دا خستونکي سره نسلوي لکه شفا هي، کمپیوتري، تلیفوني، تلگرافي.

داريکوموانع

فزيکي ، تولنيز ، روانى ، اداري .

مفاهemi تعريف

مفاهeme دخلکو ترمنځ دنورياتومعلوماتو او غوشتنوتبادله کولوته وائي .

دمفاهemi دولونه

له خان سره مفاهeme ، د اشخاصو ترمنځ مفاهeme - د سازمانونو ترمنځ مفاهeme .

دمفاهemi دولونه

شفا هي - غيرشفاهي ليكنيز

پيغام

پيغام هغه معلومات دی چه دليرونکي خخه اخستونکي ته استول کيږي .

احتياج

دقلت احساس اودهه درفعه کولوپه منظورکوشش کولوته احتياج وايسي .

توليد

د احتياجا تو درفعه کولولپاره داجناسو او خدماتو دمنخته راتک خخه عبارت دي .

دکارتتعريف

ترقیب کوونکی : - عصمت الله × عصمت ×

بیمل ادرس او تماس

دزاںل ولايت مقام دبشي سرچينوریاست دسوافح او پیقايس مسلکي غړي

0744993600/0705499256

asmatullah_asmat28@yahoo.com

کارعبارت دی دهغه معین فعالیت خخه چه یومعین هدف ته درسیدوپه موخه ترسره کيبري.

مكتوب خوپرخي لري

مكتوب دري برخي لري لكه عنوان- اصلی متن- اختتام.

فورم

له هغه ليکل شوي سند خخه عبارت دی چه مخکي له مخکي دکارکونکي لخواجوريپريا ودضرورت په وخت کي خانه خالي خايونه لکه تاريخ، مبلغ، نوم اوداسي نورپکي ليکل کيبري او استول کيبري.

D1 فورم

دمصرف شوي بودجي په تراو مفصل معلومات وراندي کوي کله دبودجي اوتخصيص فورم.

م ۲ فورم

امرخریداري نقدی.

م ۳ فورم

دافورم په دوه قسمه دی ۱- ۲- تخييني --- په تخميني کي م ۱۰ فورم ورسره خانه پوري کيبري او په حقيري کي م ۷ - م ۱۱ - م ۱۲ فورمونه ورسره خانه پوري کيبري.

ف س ۵ فورم

دتحويلخاني دتوزيع فورم دي يعني هغه وخت چه يو جنس له تحويلخاني خخه توزيع کوو دهمدي فورم په ساحه کي درج کيبري.

م ۷ فورم

راپوردسيدات اجناس/خدمات - دافورم دجنس دقيديت لپاره دي هرجنس پکي قيد کيبري او دري کسيزه هيئت پکي امضا کوي او دم ۳ فورم سره ضميمه کيبري.

ف س ۸ فورم

دتحويلخاني خخه ايستل شوي جنس چي کله بيرته تحويلخاني ته تسلیم کوو په همدي فورم کي ثبت کيبري.

ف س ۹ فورم

: دتحويلخاني ددرخواست فورم دي په تحويلخانه کي جنس نشه او جنس ته ضرورت دي دتحويلخاني لخوا يي دخريداري درخواست پکي کيبري.

م ۱۰ فورم

درخواست پيشکي. دافورم دپيشکي درخواست فورم دي په پيشکي حوالوکي دتضمين په خاطر مستوفيت يا وزرات ماليه ته وركول کيبري او دم ۳ فورم سره ضميمه کيبري.

ترتب کوونکي: - عصمت الله × عصمت ×

۱۱ فورم م

سند تعهدات متفرقه . پدي فورم کي سفريه - کرایه - کريديت - دبرق پيسى حواله کيري او دپيشكى حوالو دحساب وركولو په وخت کي استعمال ييري چه پيشكى حوالوته قاطعیت وركوي اود ۳ فورم سره ضميمه کيري .

۱۲ فورم م

محسوبى پيشكى - دپيشكى حوالود محاسبه لپاره ده دم ۳ سره ضميمه کيري .

۱۳ فورم م

: امرسف - دافورم دسفرپه منظوردي دسفر مصارف پکي حواله کيري .

۱۶ فورم م

امرتاديه - دافورم په دوه دله دي - الف معاشاتي - ب مصارفاتي

۲۰ فورم م

دفتر حواله مصارف از تخصيصات عمومي فرعی - دمجموعي تخصيص لپاره ده پدي فورم کي دهري مياشتی مجموعي تخصيص چه حواله شويدي ثبت او مصرف پکي ليكل کيري .

۲۲ فورم م

راپورابتايی ما هو اوضعيت مصارف از حواله تخصيص - دصرف شوي بودجي راپورپکي حواله کيري .

۲۲ فورم م

راپورت وحيدی ما هو اوضعيت مصارف از حواله تخصيص واحد اول بودجوي .

۲۲ فورم م

راپورت وحيدی ما هو اوضعيت مصارف از حواله تخصيصات ولايات .

۲۵ فورم م

تحصيل عواید متفرقه .

۲۶ فورم م

: تعرفه تحويل عواید .

۲۷ فورم م

: راپور تحصيل عواید .

۲۹ فورم م:

راپور ما هو ارتاحصيل عواید .

۳۰ فورم م

: دفتر بانک .

۳۳ فورم م:

سند اصلاح سهویات .

ترتیب کوونگی : - عصمت الله × عصمت ×

دزاں ولایت مقام دبشری سرچینوریاست دسوانح او دیتابیس مسلکی غری

بیل ادرس او تماس

0744993600/0705499256

asmatullah_asmat28@yahoo.com

م۱۳۸ فورم

دفترکنترول بودجه.

م۱۳۹ فورم

: دفترکنترول تخصیصات فرعی.

م۱۴۰ فورم

دفتر معاش وکسرات انفرادی - دمامورینو دمعاشات و دثبت کتاب دی

م۱۴۱ فورم

فورم استحقاق معاش - دکارمندانو معاشات پکی حواله کیبری.

م۱۵۰ فورم

فورم نمونه امضای آمر باصلاحیت.

م۱۷۵ فورم

درخواست برای تاسیس و تجدید سیستم وجه سردستی.

م۱۷۶ فورم

دفتر نقدی برای وجه سردستی.

م۱۸۰ فورم

دفتر کنترول تخصیصات فرعی.

م۱۹۰ فورم

پیشکی های محسوب نشده سالهای گذشته.

م۱۹۱ فورم:

راپور قطعیه.

ت ۸ فورم

راپور تطبیقات بانک.

ژورنال Journal

ژورنال له هغه دفتر خخه عبارت دی چې قول ورخینی راکړي ورکړي (معاملات) پکی په نیټه وار توګه درج (ثبت) کیږي . د محاسبې خینې پوهان د ژورنال دفتر د اقتصادی یا تجاری واحد اصلی او بنستیز دفتر بولی.

عایدات Revenue

د کار او خدمت په بدل کې لاس ته راغلې پیسو ته عاید ویل کیبوی مثلًا د حاصلاتو خرڅلاؤ کرایی اخستل.

تریب کوونکی: - عصمت الله × عصمت ×

بیمل ادرس او تماس

دزاں ولایت مقام دبشری سرچینوریاست دسوانح او ډیتاپیس مسلکی غړی

0744993600/0705499256

asmatullah_asmat28@yahoo.com

کمبیت یا تحفیف (Discount)

له هغو پیسو خخه عبارت دی چې یوه معامله لرونکي یې بل معامله لرونکي ته (پلورونکي یې اخستونکي ته) د کمبیت په توګه حسابوی

پورونه

له یوی حکمی حقوقی مرجع یا شخص یا بل ملکیت لرونکي خخه د یوی اداري لپاره اخستل شوي اجناس یا پیسي په ضمانت یا پرته له ضمانت خخه اخستل شوي. او په دوه ډوله دي

الف:- لندی مودی پورونه:- چې په یو مالی کال کې بايد ورکړل شي.

ب:- اوږدی مودی پورونه:- چې د خو کلونو په ترڅ کې بايد ورکړل شي.

اسعار

هغه بهرانی پیسي چې د پیسو په مارکیت کې په ملي پیسو بدليبرۍ

Assets شتمني

له شتمني خخه منظور تول منقول او غيري منقول اموال، اجناس نغدي او حقيقي پیسي دی چې د یو تجارتی موسسې یا د شرکت په اختیار کې وي دا هغه ارزښت لرونکي مالونه، اجناس د کار و سایل او ملکیتونه دی چې یوه اداره یې په واک کې لري

پانګه Capital

هغه پیسي چې یو سوداګر په هغې باندي خپل کاروبار شروع کوي

کاروبار (تجارت) Business

هر هغه قانوني فعالیت چې د کتي لپاره ترسره کېږي کاروبار بلل کېږي

صورت حساب Account

یور قم معاملات په منظمه توګه ثبتولوته صورت حساب وايي مثلًا معاش، کرایه، برق

معامله Transaction

د دوه یا دیرو افرادو تر منځ راکړه ورکړه که نغدي وي او که جنسی معامله بلل کېږي یا د دوه ادارو تر منځ دا سی تدوون چې په هغې کې د اداري اقتصاد تغير ومومي عبارت د معاملې خخه دي

ترتیب گوونکی: - عصمت الله عصمت ×

محاسبه یا حسابداری (Accounting)

د تولو مالی معلوماتو ثبت کول، منظم کول، خلاصه کول او تصمیم نیولوپروسوی ته محاسبه وائي

حسابداري هغه فن دی چې، په یوه مؤسسه کي مالي فعالیتونو د مروج پولی واحد له مخي ثبت، دله بندی او خلاصه کوي او بیا یي پایلی راباسی

کتاب داري (Book keeping)

هغه هنر، مهارت او علم چې د پيسو د راکړي او ورکړي ثبت په دقيق ډول وکړي کتاب داري بلل کېږي

صاحبه (Interview)

دنظریاتو او افکارو تبادلي ته مصاحبه وايي ، يا مصاحبه دانتخاب یو ډول دی چې د استخدام کیدونکو اشخاصو خخه دمستقیم سوالونو (سوال اوخواب) په اساس د تعیناتو دبوره یا د تاکلي کمیتي لخوا ترسره کېږي

امتحان (Testing)

د کاندیدانو خخه امتحان اخستلو هدف د هغوی داستعداد ، تجربی او دکاردتوانايی د معلومولو خخه عبارت دی او امتحان لاندي ډلونه لري :

تحريري امتحان :

تقريري (شفاهي) امتحان :

عملی امتحان :

ذهني (عقلی) امتحان :

ستراتئيک پلان

د تکلاري یا دستراتئيژي انکشاف او پرمختګ ته ستراتئيک پلان ويل کېږي.

د مختلفو تکلارو خخه په استفاده دغوبتل شو اهدافو لاسته راوړلو او د مختلفو فعالیتونو په کاراچول ددغه پلان کاردي

د مشري تعريف

په خلکو کي دپیشرفت او نفوذ هنر یا علم دی، چې دخلکو دخواهشاتو په نظرکي نیولو سره خپل اهداف او غوبښني لاسته راوړي

چينل (Channel)

تریب کوونکی : - عصمت الله عصمت ×

بیمل ادرس او تماس

دزاں ولایت مقام دبشری سرچینوریاست دسوانح او پیغابیس مسلکی غړی

0744993600/0705499256

asmatullah_asmat28@yahoo.com

چينل دهفي وسيلي او لاري خخه عبارت دي ، چي پيغام دنظرلاندي خلکو او اوريدونکو ته انتقالوي لکه راديو، تلویزيون ، ورڅاني ، مجله او داسي نور چينلونه او ميدياګاني

يو دولتی کارمند دندنی داجراپه موده کي په کومو موقفو نو کي مقرر نشي

يو دولتی کارمند دندنی په جريان کي په پنځو موقفونو مقرر نشي اول اصلی موقف دوهم عسکري موقف دريم خدمتی موقف خلروم انفال موقف .

يو دولتی کارمند دندنی په کوم حالت کي په تعليق کي لوپړي

اول دتونن تحقیق په حالت کي دوهم عسکري خدمت دترسره کولو په حالت کي دريم په تاکنيزو دندو بوختيدلو په حالت کي خلورم کار موقت دريدلو په حالت کي

دشپې کار دورخې دکار خه فرق سره لري او دمزدزيا توالی په فيصدی سره

دشپې کار نظر دورخې کار و فيصدی ته فرق په سلو کي ۲۵ او ۱۵ فرق سره لري

يو دولتی کارمند تر خو ورخو غيرحاضری ورسته تر استعفا لاندی راخی

يو دولتی کارمند له شلو ورخو ورسته تر استعفا لاندی راخی

اعلان موده

۲ بست خخه ۸ بست پوري ۱۲ ورخې يعني ۲ هفتۍ.

۳ بست خخه ۵ بست پوري ۱۵ ورخې يعني ۳ هفتۍ.

۱ بست خخه ۲ بست پوري ۲۰ ورخې يعني ۴ هفتۍ.

داداري اصلاحاتو او ملکي خدماتو په هکله معلومات

اصلاحات اداري او خدمات ملکي دبن په غونډه کي مطرح او د ۲/۳ ۱۳۸۲ نيتی ۲۵۷ گنه فرمان په اساس ديو خپلواک کميسيون په توګه رامنځته شو او د ۳/۲۰ ۱۳۸۲ نيتی ۲۵ گنه فرمان په اساس ده ګه اهداف ثبت شول او د ۳/۲۰ ۱۳۸۳ نيتی ۲۲ گنه فرمان په اساس بی عملی ساحه غوره کړه

اصلاحات اداري

د بیا جوړونی او بیا اصلاح حق اولیت ته ویل کېږي . P.R.R (Priority Reform Restructuring)

اصلاحات اداري د دری بخشونو خخه جوړ وي

تریب کوونکی : - عصمت الله × عصمت ×

- الف: اداره او دا پکښې یو کس وی
 ب: د تعیناتو بورد او دا پکښې پنځه کسان وی
 ج: شکایتونو بورډ او دا پکښې دری تنه وی مجموعه تنه شول چې ددی عمرونه به د ۳۰ کالو خخه زیات وی او حد اقل لیسانس به وی

ملکی خدمات تعریف

د تولو اجرائیوی او اداری فعالیتونو له ترسره کولو خخه عبارت دی چې د قانون مطابق د دولت لخوا صورت نیسي
داداری اصلاحاتو او ملکی خدماتو کمیسیون اهداف

- اول دیوی سالمی اداری ایجاد
 دوهم دملکی خدماتو دو ظایفو تثبیت
 دریم دملکی خدماتو د مامورینو استخدام د لیاقت پر بنیاد
 خلورم ذاتی چارو د اساساتو تنظیم

داداری اصلاحاتو او ملکی خدماتو کمیسیون وظایف

اول دیوی سالمی اداری د ایجاد لپاره دولت داداری پالیسی طرح او تطبیق او کار اهل کارتہ سپارل کېږي
 دوهم په بې طرفانه توګه د دولت په ریاست د عالیترتبه ملکی مامورینو تشخیص پیشنهاد او نصب
 دریم د تیټه رتبه ملکی مامورینو د تعیناتو خخه خارنه
 خلورم په وزارتونو او دولتی ادارو کی داداری اصلاحاتو د پرگرامونو له تطبیق خخه نظارت
 پنځم د تولو وزارتونو او دولتی ادارو سره د سالمی اداری د ایجاد لپاره همکاری

داداری اصلاحاتو او ملکی خدماتو کمیسیون دکوم فرمان په اساس تاسیس شو

دغه کمیسیون د نړیوالی ټولنی د فیصلی او د دبن د توافقاتو په اساس تصویب او د موافقی اداری (د ۲۵۷/۳/۲) ۱۳۸۱ ګنه فرمان
 په اساس منظور شوی دی

داداری اصلاحاتو او ملکی خدماتو کمیسیون دکومو پریکرو په اساس او په کوم تاریخ رامنځته شوی

داداری اصلاحاتو او ملکی خدماتو کمیسیون د بن د پریکرو په اساس او د ۱۳۸۱ کال
 د جوزا په ۳۱ نیټه رامنځته شوی

**دھیواد په اداری سیستم کی اصلاحات د اساسی قانون دکومی مادی په اساس توضیح
 شوی دی ؟**

د اساسی قانون د ۵۰ مادی مطابق داداری اصلاحاتو او ملکی خدماتو اداره ایجاد شو

تریک ګوونکی: - عصمت الله × عصمت ×

یمیل ادرس او تماس

دزاں ولایت مقام د بشري سرچینوریاست د سوافح او ډیتاپیس مسلکی غړی

0744993600/0705499256

asmatullah_asmat28@yahoo.com

داداری اصلاحاتو او ملکی خدماتو کمیسیون له کومو ادارو خخه تشکیل شوي دی

داداری اصلاحاتو او ملکی خدماتو کمیسیون له خلوروادارو خخه تشکیل شوي دی:-

اول دملکی خدماتو اداره

دوهم دملکی خدماتو دتعیناتو بورد

دریم دملکی خدماتو او شکایاتو ته درسیده گی بورد

خلورم داداری اصلاحاتو دارالانشا

دملکی خدماتو دماموريño لخود اداري تخلف په مقابل کي دتاديت موادرکوم دی

اول توصيه

دوهم اخطار

دریم کسره معاش

خلور تبديلى

پنهام دقرارداد فسخ يا عزل کيدل

د ملکي خدمتونو ماموريه خپل بست کي خوقدمونه اخيستلاي شي

د ملکي خدمتونو مامور په خپل بست کي پنهانه قدمونه اخيستلاي شي

دملکي خدماتو مامور

دهغه شخص خخه عبارت دي چه په يو دولتي اداره کي دقانون او حکمونو مطابق په خدمت مصروف وي.

خوک دملکي خدمتونو ماموريه صفت منل کيږي

هغه خوک منل کيږي چه عمرئي د ۲۶ کلنۍ نه شروع تر کلنۍ پوري وي - د افغانستان تابعیت ولري - ديو تحصيلي موسسه خخه د فراغت سند ولري - دروغتیابي صحت تصدق ولري - په جرم نه په خارج نه په داخل کي محکوم وي.

زده کره

يوه دوماره پروسه ده کوم چې د فکر کولو احساس کولو پواسطه د زده کوونکو په وجود کې ظاهريږي.

تعلیم

دانسان د اخلي قوي منظم او سيسټماتيک انکشاف ته تعلم ويل کيږي.

روزنه

هغه وقفي پروسه ده چې موږ سره کومک کوي چې تر کومي اندازي پوري موږ مطلب ته رسيدلې يو.

تدریس

ترتیب کوونکی : - عصمت الله × عصمت ×

بیمل ادرس او تماس

دزاںل ولایت مقام دبشری سرچینوریاست دسوانح او ډیتاپیس مسلکی غړی

0744993600/0705499256

asmatullah_asmat28@yahoo.com

د استاذ او شاگرد تر منع یو عکس العمل د چې استاذ په ذمه واري شاگرد په رویه کې د غوبنسل شوی مثبت تغیر سبب گرئي.

ترینیگ

د علم روشن جاربو او مهارتونو انکشاف ته ترینیگ وايی.

میتود

د زده کوونکو او بنوونکې تر منع هغه صنفی فعالیتونه چې د یوی موضوع پرمخ ورلولپاره په کار اچول کيږي.

په مکتب کې د ماشوم د داخلیدو عمر

يو ماشوم چې په مکتب کې داخلېږي عمرئې باید ۷ کاله وی.

ګرم سير مکاتب د شروع او رخصت کيدو وختونه

شروع ۱۵ سنبله رخصت ۱۵ جوزا.

سرد سير مکاتب د شروع او رخصت کيدو وختونه

شروع ۱۵ حوت رخصت ۱۵ قوس

په صنف کې د زده کوونکو مقدار

په یو صنف کې کم از کم باید ۱۰ زده کوونکو وی او زیات نه زیات باید ۳۰ کسان د لیسی په صنف کې وی او ۳۵ د متوسطي په صنف کې وی او ۴۰ د ابتدائيه په صنف کې وی

مشاجره خه شی ۵

مشاجره په لغت کی کشمکش او عدم توافق ته وايی او په اصطلاح کی د کارمندانو، مراجعيينو او امرینو تر منع هم اختلاف واقع کيږي

پاليسى تعریف

پاليسى په حقیقت کی معقولواو منطقی پایلو ته درسيدو او تصاميمو دلارښونی په موخه د اجراتو یو محطا طانه پلان ده.
منابع خه شی ۵

منابع د یو اداري له مادی او معنوی پانګي خخه عبارت ده او همدارنګه په منابع په خلورډوله دی

اول: فزيکي منابع

دوهم: مالي منابع

دریم: بشري منابع

خلورم: غير محسوس منابع

دبن تو افقات د کومو مطالبو لرونکي وو.

اول: د موقعی ادرای جوړول او د تاکنو د پروسي په لاره اچول لپاره کارکوي

ترتیب کوونکی: - عصمت الله × عصمت ×

بیمل ادرس او تماس

دزاں ولایت مقام د بشري سرچینوریاست د سواج او ډیتابیس مسلکي غړي

0744993600/0705499256

asmatullah_asmat28@yahoo.com

دوهم: دادرای اصلاحاتو او ملکی خدمتونو خپلوا که کمیسیون جوړول
دریم: دبشر حقوقو خپلوا که کمیسیون جوړول
خلورم: دملی پولیسو جوړول، دملی اردو جوړول ډونرانو او نړیوالی ټولنۍ دیادو موارد و لپاره دخپلو مرستو تعهد کړی دی

د ه شی ده priority reform and reconstruction (PRR)

داداری اصلاح، دادری دموثربت دسطحی لوړولو د مشابه دندو د مدغم کولو، دمامورینو دکاری وړیتا وو
لوړولو، دازادی سالی له لاری دلياقت او شايسته ګی په اساس دمامورینو ګمارلو کارا هل کارتنه دسپارلو په موخه موقته
برنامه ده چې ددوو مرحلو لرونکي ده.

اول: دوزارتونو د کلیدی بستونو اماده کول، د تشکیل بستونو او لایحه او ظایفو ترتیب
دوهم: له موقت اضافی معاش و رکولو سره له لایحه و ظایف سره یو ئای دیشنهاد شویو بستونو تشخیص

ترتیب ګوونکی: - عصمت الله × عصمت ×

بیل ادرس او تماس

0744993600/0705499256

asmatullah_asmat28@yahoo.com

دزاں ولایت مقام دبشری سرچینوریاست دسوانح او ډیتابیس مسلکی غږی

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library